

Slovenski VESTNIK

LETNIK XXXV

CELOVEC, PETEK, 25. JULIJ 1980

ŠTEV. 30 (1978)

Novo zaostrovanje protislovenske gonje

kot priprava na praznovanje 10. oktobra
v duhu „zmage v nemški noči“

Letošnji 10. oktober, ki bo povsem v znamenju 60-letnice koroškega plebiscita, se naglo bliža. Zato je v določenih krogih opaziti mrzlično prizadevanje, da bi na Koroškem do tedaj ustvarili primerno ozračje, v katerem bi se potem „veliki dogodek“ lahko povsem odvijal v smislu režijskih zamisli tistih sil, ki si to obletnico zdaj že šest desetletij lastijo za svoj monopol. In k ustvarjanju takega ozračja seveda v prvi vrsti spada ustrezna averzija do vsega, kar je slovenskega — naj bo to domače koroško ali pa z druge strani meje — in je torej proti temu treba voditi preizkušeno hujskaško gonjo, očitno v prepričanju, da na Koroškem taka gonja še nikdar ni ostala brez zaželenih rezultatov.

Ker „vzorno“ rešeno manjšinsko vprašanje nudi premalo manevrskega prostora, je sedanja protislovenska gonja razumljivo zasnovana širše. Akterjem te gonje so zlasti trn v peti prizadevanja, da bi med sosednjima deželama Koroško in Slovenijo prišlo do poglobljenega gospodarskega sodelovanja. Kaj vse smo v zadnjih številkah KHD-jevskega „domovinskega klicarja“ brali o nevarnih načrtih, ki jih menda zasleduje Slovenija in preko nje Jugoslavija, da bi pri zadnjih vratih vtihotapila na Koroško pogubni komunizem. Svoobodnjaška stranka, ki se je že večkrat izkazala kot podaljšana roka organiziranih domovinskih služabnikov, pa je vzela na piko reberško tovarno celuloze: ravno za obletnico zopetnega obratovanja tovarne na Reberci je proti njej izstrelil cel roj puščic sam predsednik koroške FPÖ Ferrari-Brunnenfeld. Njegov napad, ki mu je od-

merila širok prostor predvsem Kleine Zeitung (končno se mora Stritzl izkazati hvaležnega za nagrado, ki mu jo je dodelila FPÖ!), je vendar tako poln polovičnih resnic in celih neresnic, da mu jih je dala pod nos celo socialistična KTZ, ki se sicer — vsaj v narodnopolitičnih vprašanjih — pridno drži tristrankarskega bontona, ki so si ga skupno predpisali v SPÖVFP-jevski troedinosti.

Seveda pa je reberška tovarna le ena izmed tarč in je koroško-slovensko gospodarsko sodelovanje le eno izmed področij, kjer se v zadnjem času vidno stopnjuje gonja nemških nacionalistov. Paralelno namreč poteka hujskanje tudi na ožjem, koroško-manjšinskem področju, ki je v luči letošnjega „koroškega jubilejnega leta“ še posebno primerno, da se na njem spet uporabijo vse že davno preizkušene oblike ščuvanja proti na-

rodu in razpihovanja narodnostne mržnje.

Okvir protislovenske gonje, ki sega od najrazličnejših pritiskov in posiljevanja s sosveti preko očitkov iredente do poskusov zabijanja klina med koroške Slovence in njihovo vodstvo, je koroška FPÖ obogatila z novim primerom: slovenske organizacije je pozvala, da se morajo nedvoumno ograditi do zadnjih napisnih akcij, ker se bo sicer FPÖ na deželni in zvezni ravni zavzela za to, da bo pri teh akcijah nastala škoda poravnana iz sredstev, ki so namenjena za pospeševanje slovenskih društev.

Treba je priznati, da je ta res edinstveni odnos do manjšine in njenega boja za uveljavitev z ustavo in mednarodno pogodbo za jamčenih pravic vreden duhovnega nastrojenja njegovih očetov. V nacistični dobi je veljalo družinsko oziroma sorodstveno jamstvo (Sippenhaftung), današnja FPÖ pa bi za koroške Slovence hotela uvesti narodnostno jamstvo! Naravnost grozotne so perspektive, ki se odpirajo narodnostni politiki, v kateri prevladujejo takšne miselne kategorije.

Se posebno pa vzbuja srh dejstvo, da se vse to dogaja v okviru priprav na bližnjo 60-letnico plebiscita. Kajti ob takih pojavih resni težko že vnaprej napovedati, čigavega duha otrok bo tudi letošnji 10. oktober — da bo namreč spet potekal v smislu tistih sil, ki so ga že doslej vedno praznovale kot „zmago v nemški noči“ in ga s tem neodgovorno zlorabljale za poglobljanje prepada med obema narodoma v deželi.

Vojaško sodišče v Bariju je ugodilo zahtevi bivšega SS-ovskega poveljnika Walterja Rederja, katerega je italijansko sodišče leta 1951 kot vojnega zločinca obsodilo na dosmrtno ječo in je od takrat zaprt v trdnjavi Gaeta: Reder bo izpuščen na pogojno svobodo. Sicer bo moral še nadaljnjih pet let ostati v zaporu, vendar ne več kot jetnik, marveč kot interniranec.

Predsednik vojaškega sodišča v Bariju je izjavil, da je sodišče pri svoji razsodbi upoštevalo predvsem pričevanja zaporniškega osebja, ki so šla v to smer, da se je Reder dobro vedel in se tudi skesal za zločine, ki jih je zagrešil med vojno, ko je njegova enota SS v Marzabottu pobila 1832 ljudi, večinoma otrok, žensk in starcev.

Ravno trditve o kesanju Rederja pa so izzvale veliko ogorčenje v italijanski javnosti, kjer je sploh zaslediti

SLOVENSKI NAROD je praznoval dan vstaje

Po vsej Sloveniji so bile v začetku tedna slavnostne prireditve, ki so veljale Dnevu vstaje slovenskega naroda. Kajti 22. julij 1941 bo ostal zapisan v zgodovini slovenskega naroda z zlatimi črkami — tega dne se je slovenski narod sredi zaslužene Evrope skupno z ostalimi jugoslovanskimi narodi vključil v široki protifašistični boj svobodoljubnih narodov Evrope. V večletnem junaškem narodnoosvobodilnem boju si je potem priboril svobodo v novi Jugoslaviji, skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti, sloneči na socialistični družbeni ureditvi.

Dan vstaje slovenskega naroda pa je praznik tudi za nas, ki živimo izven meja matične domovine — ne samo zato, ker se čuti-

mo živ del tega naroda, marveč še posebno zaradi tega, ker smo se tudi koroški Slovenci v Avstriji in Italiji skupaj z narodno celoto vključili v boj proti nacifašizmu in v tem boju z velikim trpljenjem in ogromnimi žrtvami doprinesli svoj del k zmagi nad nasiljem. Prav ta naš boj pa je tudi temelj, na katerem so osnovane pravice, ki jih upravičeno terjamo in se za njihovo uresničitev borimo še danes.

Nerazdružljiva povezanost med slovenskim narodom in njegovimi deli v zamejstvu tako v letih narodnoosvobodilnega boja kot tudi v povojni dobi se izraža predvsem tudi v skupnem gojenju slavni tradiciji NOB. Zato je samo razumljivo, da so med vsakoletnimi odlikovanci za Dan vstaje tudi zamejski Slovenci. Tako sta med letošnjimi dobitniki plaketa Zveze združenih borcev NOV, ki so jih podelili v ponedeljek na osrednji proslavi Dneva vstaje slovenskega naroda, tovariša Peter Kuhar iz Železne Kaple in Feliks Wieser iz Slovenjega Plajberka. Obema iskreno čestitamo k visokemu priznanju!

Ameriška pot se nagiba še bolj na desno

Predsedniške volitve v Ameriki, ki bodo letos jeseni, že mečejo zlovese sence na bodoči razvoj gospodarsko in vojaško najmočnejše države na svetu. Vse kaže, da se bo pot Amerike po teh volitvah naglajala še dosti bolj na desno — čeprav že doslej ni mogel nihče trditi, da bi bilo na ameriški politiki karkoli takega, kar bi bili usmerjeno „na levo“, napredno stran.

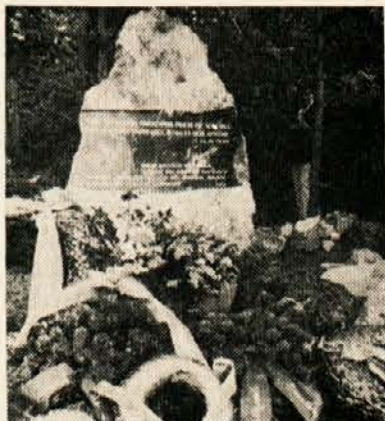
Republikanska stranka je namreč prejšnji teden sprejela sklep o svojem predsedniškem kandidatu. Po tem sklepu bo proti kandidatu demokratične stranke, sedanjemu predsedniku Car-

terju, nastopil bivši filmski igralec Ronald Reagan, ki velja za enega najboljših desničarskih in konservativnih protagonistov v boju za predsedniški stolček. (Če se za Reagana najbolj navdušuje ravno pust pri celovški Volkszeitung in ga hvali kot „luč v predoru“, potem res ne more biti nobenega dvoma o njegovih „kvalitetah“.)

In to domnevo potrjuje Reagan že s svojimi prvimi obljubami, ki jih daje o svoji politiki, če bi bil jeseni izvoljen za novega predsednika ZDA. Tako med drugim obljublja, da bo spravil državno blagajno „v red“, in sicer s popolnim varčevanjem, ki pa bo — kot sledi iz njegovih napovedi — šlo izključno na račun socialne politike. Vsa proizvodna dejavnost bo prepuščena zasebnikom in država ne bo več pomagala podjetnikom, ki bi se znašla v težavah — torej je pričakovati, da bo brezposelnost skokoma naraščala. Ukiniti namerava vrsto socialnih olajšav, zavzema se za omejitve javne podpore najrevnejšim, med katerimi so zlasti priseljenci, črnci in drugi „manjvredni“, napovedujejo pa tudi odpravo za jamčene najmanjše plače. Namesto vsega tega pa hoče spet uvesti smrtno kazen, odpraviti obvezne mešane šole za črne in bele otroke (torej zaoskrbiti politiko rasizma), v zunanji politiki pa z močnim povečanjem oborožitve spet uveljaviti „vlogo ZDA v svetu“.

Torej je razumljivo, da izvolitev Reagana za predsedniškega kandidata vzbuja zaskrbljenost v svetu. To ne velja samo za Sovjetsko zvezo, kjer so v prvih ocenah poudarili, da Reaganeve programske osnove pomenijo novo tekmo v oboroževanju in naraščanje nevarnosti vojaških spopadov. Podobno bojazni je zaslediti tudi v številnih drugih državah — pri tem niti najožji zavezniki Amerike, kot je na primer Japonska, niso nobena izjema. Pri tem pa je zaskrbljivo predvsem dejstvo, da pripisujejo Reaganu dokaj realne možnosti, da postane novi predsednik ZDA.

Področni odbor Zveze
koroških partizanov Pliberk
Slovensko prosvetno društvo
„Edinost“ Pliberk

vabita na

I. spominski pohod na Komelj „Po poteh Domnove čete“

ki bo v nedeljo 3. avgusta 1980.

Zbirališče je v Čirkovčah pri LOMBAR - KOLENIKU od 8. do 8.30 ure. Odhod bo ob 8.30 uri iz Čirkovč pri Pliberku (Schilterndorf bei Bleiburg) do spomenika na Komelju.

Na pohodu bomo obujali spomine na težke čase naše slavne osvobodilne borbe in se spominjali vseh tistih, ki so bili preganjani in ki so dali svoja življenja za našo svobodo.

Na ta spominski pohod vabimo vse, posebno pa še naš mladi rod, da se bo tako še bolj seznanil z našo slavno preteklostjo.

Prisrčno vabljeno!

Kras in obalno območje pomembna regija turizma v Sloveniji

Turistične zveze Jugoslavije, Slovenije in slovenskega obalnega območja so ob praznovanju 400-letnice kobilarne Lipica povabile dopisnike tujih dežel, da prisostvujejo prihodu poštne kočije, ki je teden dni potovala z Dunaja v Lipico. Ob tej priložnosti pa so novinarje — goste seznanili tudi s turističnim gospodarstvom SR Slovenije, predvsem na območju Krasa in slovenskega obalnega območja.

Že sam film o slovenskem turiz-

mu z naslovom „Vabilo“ je izredno zanimiva informacija o tej veji gospodarstva SR Slovenije, ki je, kot so povedali predstavniki Turistične zveze, največji donosalec deviz. Slovenija je v tem oziru dejansko „Evropa v malem“, saj v tej deželi turist najde vse kar si želi: panonsko ravnino, jezera, visoke gore, podzemne jame in sinje morje. Povsod najde značilnosti pokrajine in njenih folklornih običajev ter kulinarnih special-

tet. Razen tega je Slovenija znana po številnih zdraviliščih, kot so Radenci, Rogaška Slatina, Atomske toplice in številna druga termalna kopališča.

V tem oziru je ena izmed zanimivih pokrajin brez dvoma tudi Kras in slovenska obala. Prvi po svoji enkratni naravni lepoti s svojimi podzemskimi jamami, kot sta na primer Postojnska in Škocjanska jama, druga pa vzorno urejenih turističnih objektih in po zgodovinsko zanimivih obalnih mestih Piran, Koper in Izola. Kras je poznan tudi po zdravilnem vinu teran in kajpada tudi po kraškem pršutu. Če notranost Krasa turistu nudi neokrnjeno kraško idiliko, ki je polna možnosti za rekreacijo v naravi, kot jahanje, jamarstvo ali druge možnosti oddiha, je slovenska obala pravi raj za ljubitelja letovanja na morju. Tu dejansko najde vsak kar želi, od kampiranja do hotelov najvišje kategorije in s tem tudi športa na morju. Portorož daje možnost tudi športnega letanja, saj ima novo urejeno medn. športno letališče. Seveda pa je tudi dovolj možnosti za izlete — in kar je za Portorož posebna zanimivost: termalno zdravljenje obolenj ožilja in živcev. Že ta podatek potrjuje, da v Portorožu ne gojijo takoimenovanega masovnega turizma, ampak dejansko kvalitetno gostinstvo, ki je tudi najbolj donosno. To pa je tudi že posreden odgovor, zakaj se je Portorož in slovenska obala sploh tako hitro razvila v priljubljen turistični center.

Poleg vsakega nakazanega pa sta Kras in slovenska obala tudi sicer gospodarsko zanimivo področje. Naj tu omenimo samo mednarodno luko v Kopru, ladjedelnico v Izoli in Agrarijo, poljedelski pridelovalni kombinat. Vsi ti dejavniki močno prispevajo k razvitosti tega področja; nenazadnje pa prispeva svoje tudi odprta meja z Italijo, ki omogoča prelivanje gospodarstva v obe smeri. In če se na koncu še ustavimo v Lipici, ki po svoji štiristoletni tradiciji reje znamenitih lipicancev predstavlja tudi svojsko turistično privlačnost tako za športnike kakor za petične ljubitelje čistokrvnih konj. Tako Kras in slovensko obalno področje skozi vse leto nudi odhiti in razvedrilo tujim in domačim gostom, slovenskemu gospodarstvu pa prispevata znaten del k njegovemu razvoju.

Celje ob občinskem prazniku

Vsaka zgodovinska doba je dala Celju svoj pečat. To ime srečujemo v zgodovini že nad dva tisoč let. Že Kelti so imeli svoje gradišče na Miklavškem hribu nad Savinjo, Rimljani so ob Savinji zgradili cvetoče provincialno mesto Claudia Celeia. Zolneški gosposdije, poznejši celjski grofje, so si na hribu ob levem bregu Savinje zgradili grad Gornje Celje, trg pod njim pa leta 1451 povzdignili v mesto. Po propadu fevdalnega reda je hotelo stopiti na mesto plemiške gospode nemško meščanstvo. Oprto na tujo cesarsko oblast si je utrilo socialni in ekonomski položaj ter hotelo tudi iz Celja ustvariti enega od opornikov nemškega mostu do Jadrana.

Celje z okolico je bilo že pred drugo svetovno vojno žarišče naprednega delavskega gibanja na Štajerskem. Po vdoru Nemcev v Celje leta 1941 je bila 20. julija istega leta ustanovljena 1. celjska četa in ta dan Celjani od tedaj praznujejo kot svoj občinski praznik. V novi Jugoslaviji se je Celje s krepkejšimi koraki kakor kdaj poprej razvilo v gospodarsko, politično in kulturno središče osrednje Slovenije.

Mesto Celje leži ob zavoju Savinje, ki tu sprejema več pritokov in teče v ozko dolino skozi Posavsko hribovje proti Zidanemu mostu. Obširen del pokrajine okrog Celja je izredno slikovito turistično območje. Na zahodu ga obdajajo nad 2500 m visoke apneniške Savinjske Alpe z vsemi elementi visokogorskega sveta, na severu pa apneniške Golte, čudovit smučarski svet okrog vulkanskega Smrekovca ter Južno Pohorje. Poseben svet je Konjiška gorska pregrada.

Na jugu je Posavsko hribovje, na zahodu pa gričevje z vinogradi. Omenjena pokrajina predstavlja področje celjske regije, katere središče je prav občina Celje.

Območje občine obsega 230 km² površine in ima 64.700 prebivalcev. Število prebivalstva hitro narašča. Od leta 1948 se je povečalo za 58%. Velika večina občanov se preživlja z delom v industriji, trgovini, prometu, obrti in družbenih službah. V gospodarstvu je zaposlenih okoli 32.600 delavcev, v negospodarstvu pa okoli 5.670 delavcev. Od skupnega števila zaposlenih je 42% žensk. Narodni dohodek na prebivalca znaša 98.000 din. V občini Celje je 25 krajevnih skupnosti.

Središče vsega gospodarskega, političnega in kulturnega življenja je mesto Celje. V njegovem mestnem območju živi 38.660 oseb ali 60% vsega prebivalstva občine. Mesto ima močno razvito industrijo, obrt, šolstvo, zdravstvo, kulturo in telesno vzgojno dejavnost, upravno in sodno službo, politične in strokovne organizacije ter razna združenja in društva.

Občina Celje spada med gospodarsko razvita območja Slovenije. V obdobju med obema vojnama je bil skoraj celotni industrijski kapital v tujih rokah, predvsem Francozov in Nemcev. V tem obdobju so se razvijale kovinsko predelovalna industrija, metalurgija in kemična industrija. Močno sta bili razviti tudi že trgovina in obrt. Omenbe vredno je dejstvo, da je bila prav v Celju v predvojnih letih največja blagovna hiša v takratni Jugoslaviji.

Struktura gospodarskega potenciala, oziroma celotnega gospodarstva Celja je veren odraz razvoja na temelju tradicij v minulih desetletjih. Udeležba posameznih gospodarskih dejavnosti v strukturi celotnega gospodarstva kaže na tipičen industrijski center, v katerem se uspešno razvijajo tudi druge, na industrijo vezane dejavnosti.

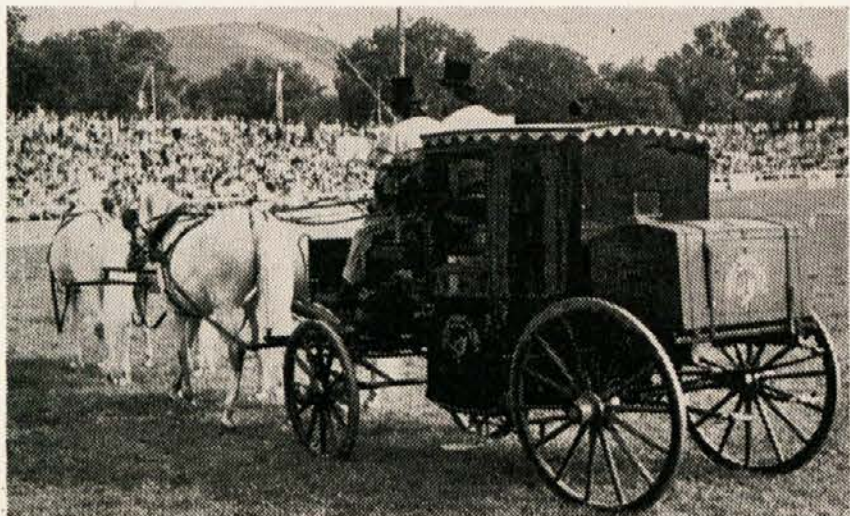
Najvažnejša gospodarska panoga v občini je gotovo industrija. Predstavlja jo 20 organizacij združenega dela s 15.480 zaposlenimi delavci. Industrijska proizvodnja je zelo raznovrstna. Obsega črno in barvasto metalurgijo, kovinsko predelovalno, kemično, tekstilno, lesno in grafično industrijo ter industrijo gradbenega materiala. Pred vojno se je industrija počasneje razvijala. Njen hiter vzpon se začne šele po osvoboditvi, ko je prešla v samoupravljanje delovnih kolektivov. Med večje organizacije združenega dela na področju industrije spadajo danes Cinkarna, EMO, Železarna Store, Aero, Libela, Zlatarna, Žična, Klima, Metka, Toper, LIK Savinja. Danes ustvarja industrija 43% družbenega proizvoda. Industriji sledijo trgovina, gradbeništvo, promet in ostale dejavnosti.

Kljub močni razvitosti industrije občina Celje razpolaga z 9.500 ha obdelovalnih kmetijskih zemljišč in 10.500 ha gozda. Zasebna kmetijska posest je razdeljena na 1.150 kmetij, delež kmečkega prebivalstva pa znaša okoli 5%.

Mesto Celje in druga večja naselja v občini so se po osvoboditvi močno povečala in spremenila svojo zunanjo podobo. Zrasle so nove stanovanjske soseske, s čimer se je stanovanjska površina povečala za 1.150.000 m².

Celje pa ni samo gospodarsko središče celjske regije, temveč tudi pomembno železniško in cestno križišče, mesto z višjimi in srednjimi šolami, z muzeji, gledališčem, s knjižnicami, z razgibanim kulturno-prosvetnim življenjem (mednarodni mladinski pevski festival) ter z vsakoletnimi športnimi prireditvami. Med pomembnejše turistične točke sodijo celjski Stari grad (ki je spadal v vrsto velikih srednjeveških gradov), Celjska koča (pozimi lepi smučarski tereni z dvema smučarskima vlečnicama), Svetina (zanimiva gotska cerkev iz konca 15. stoletja), Šmartno v Rožni dolini (Šmartinsko jezero — ribolov), Griček (trim steza) in še vrsta izletniških točk.

Torej ima Celje vse značilnosti regionalnega gospodarskega, kulturnega in turističnega središča.

Za 400-letnico svetovno znane kobilarne Lipica je po 500 kilometrov dolgi progi od Dunaja do Lipice peljala starodavna poštna kočija, ki so jo vlekli lipicanci.

Globoko nezadovoljstvo zaradi neizpolnjevanja člena 7

Zveza prostovoljcev borcev za severno slovensko mejo 1918/19 je imela pred nedavnim v Ljubljani svoj republiški občni zbor, na katerem so obravnavali razna vprašanja svoje organizacije. Za predsednika republiškega odbora je bil ponovno izvoljen Lojze Ude.

Po stari tradiciji so se bivši borci na svojem letnem zborovanju bavili tudi s položajem slovenske narodne skupnosti na Koroškem in v tej zvezi izglasovali posebno resolucijo, v kateri so izrazili zaskrbljenost in „globoko nezadovoljstvo“ nad stanjem, v katerem je ta čas vprašanje izpolnjevanja manjšinsko-zasčitnih določil avstrijske državne pogodbe.

„Ugotavljamo,“ je rečeno v resoluciji, da je „poglavitna ovira, da se vprašanje izpolnitve manjšinsko-zasčitnih določil avstrijske državne pogodbe z dne 15. maja 1955, posebej njenega 7. člena, ne premakne z mrtve točke, koroški takoimenovani tristrankarski sporazum, sklenjen v soglasju s Slovencem skrajno sovražnim koroškim Heimatsdienstom.“ V tej zvezi resolucija opozarja na 5. odstavek 7. člena državne pogodbe, ki prepoveduje vsakršno dejavnost proti manjšinam in njihovim pravicam, nato pa ugotavlja, da je članstvo treh v avstrijskem parlamentu zastopanih strank (FPÖ, VPÖ in SPÖ) na Koroškem tudi sicer najbolj ostro nemško nacionalistično razpoloženo in da pri tem tudi socialistična stranka z deželnim glavarjem Wagnerjem na čelu ni nobena izjema.

Dalje resolucija poudarja, da avstrijska zvezna vlada nima moči in niti ne volje, da bi mimo tega Slovincem sovražnega tristrankarskega sporazuma rešila nerešena vprašanja manjšinsko-zasčitnih določil avstrijske državne pogodbe. To dokazuje nekaznovana pogromska odstranitev dvojezičnih napisov leta 1972, kakor tudi sedmojuljska zakonodaja iz leta 1976, zlasti pa zakon o narodnih skupinah.

„Zato so vse obljube, ki jih dajejo avstrijski državni zastopniki v razgovorih z jugoslovanskimi državnimi zastopniki, kolikor gre pri teh razgovorih za izpolnjevanje manjšinsko-zasčitnih določil avstrijske državne pogodbe, brez koristi, so neresne, samo zavajajoče; to velja tudi za zagotovila, obljube v razgovorih, ki so bili oktobra 1979 na Dunaju (Pahr) in aprila 1980 v Beogradu (Kreisky),“ je ob koncu rečeno v resoluciji, ki je bila sprejeta na republiškem občnem zboru Zveze prostovoljcev borcev za severno slovensko mejo 1918/19.

29. Celovski lesni sejem

bo kmalu odprl svoja vrata

Celovski lesni sejem, ki bo letos že 29ič, je po mnenju organizatorjev zato tako uspešen, ker je znal povežati glavna področja lesnega in gozdnega gospodarstva z vsemi drugimi lesnoob- in -predelovalnimi gospodarskimi panogami. To je podlaga za to, da je Celovec vsako poletje središče evropskega in celo svetovnega lesnega gospodarstva. V avgustu se razvije koroško glavno mesto dejansko v forum mednarodnih kontaktov.

Letošnji lesni sejem, ki ga bo v soboto 9. avgusta odprl zvezni minister za kmetijstvo in gozdarstvo dipl. inž. Günter Haiden, bo trajal od 17. avgusta in bo odprt vsak dan od 9. do 18. ure. Na 103.000 m² razstavišča bo razstavljalo svoje izdelke 1578 razstaviljalcev, od katerih jih bo 722 iz tujine. Poročajo, da še v nobenem letu prej ni bilo toliko razstaviljalcev iz tujine kot letos. Medtem ko štejejo Zvezna republika Nemčija, Italija, Jugoslavija, Madžarska, Poljska in Češkoslovaška že med tradi-

cionalne razstaviljalce, pa sodijo Švedska, Gabon in Malajzija med tiste države, ki bodo prvič skušale izraziti idealne možnosti za podpis novih tržnih projektov, ki se jim nudijo na Celovškem lesnem sejmu.

Namen sejma naj bo povezovati teoretično strokovno znanje, ki ga predvajajo v obliki simpozijev, s praktičnim predvajanjem tehnike gozdarstva in obdelave lesa. V središču letošnjega zanimanja bodo stali stroji in ročno orodje za gozdarstvo, stroji za obdelavo lesa v žagah in v mizarstvu, stroji za transport lesa idr. Strokovnjake in druge obiskovalce bo gotovo spet pritegnila sejemska žaga, pri kateri bo sodelovalo letos 12 različnih tvrdk. Z istim zanimanjem pa bodo sledili tudi delovnim procesom v sejmskem mizarstvu, kjer sodeluje 11 tvrdk, ki bodo skupno organizirale strokovne nasvete za mizarje.

Veliki mednarodni strokovni simpozij, ki je letos posvečen gozdarstvu v gorah in je že 11. v zapored-

ju, bo obravnaval probleme gozdarstva, ki so v prvi vrsti zanimivi za srednje in velike posestnike. Simpozij bo trajal od 11. do 13. avgusta, udeležilo pa se ga bo okoli 400 strokovnjakov iz cele Evrope, tako da ga lahko imenujemo velekongres. Za manjše in majhne gozdne kmete pa bo gotovo zanimivejši dan gozdnih kmetov (14. avgusta), ki ga prireja kmetijska zbornica. V ospredju tega dne bo stal traktor in cela vrsta dodatnih strojev, ki malemu kmetu omogočajo na sodobnejši način spravljati in obdelovati les. Kot dodatno prireditev bodo na dan gozdnih kmetov organizirali v bližini Celovca praktično predvajanje gozdarskih strojev, strokovnjaki pa bodo zainteresiranim stali z nasveti ob strani. Vsaki dve uri bo vozil avtobus od sejmišča na kraj predvajanja.

Obširni program lesnih izdelkov, predavanj, razstav in simpozijev bo gotovo tudi letos privabil mnoge ti-soče obiskovalcev iz tuzemstva in tujine.

Bogat kulturni spored za olimpijske igre v Moskvi

Z veliko „olimpijsko gala predstavo“, pri kateri je sodelovalo okoli 16.000 kulturnikov, športnikov in mladincev, so se minulo soboto v Leninovem stadionu v Moskvi pred več kot 100.000 udeleženci začele 22. olimpijske igre moderne dobe. Blizu 6000 vrhunskih športnikov iz 81 držav sveta se bo vse tja do 3. avgusta borilo za olimpijske kolajne, ki predstavljajo najvišja in zato tudi najbolj zaželjena odličja v svetu športa. Vzporedno s športnimi tekmovanji pa se v Moskvi odvija tudi bogat spored najrazličnejših kulturnih in umetniških pri-

reditve, pri katerih sodelujejo svetovno znani umetniki in ansambli iz vseh sovjetskih republik.

Otvoritev slovesnosti je gotovo v vsakem pogledu presegala vse dosedanje sorodne prireditve. Še posebno pa velja ta ugotovitev za edinstveni spored, ki ga je po uradni otvoritvi izvajalo — kakor že povedano — blizu 6000 športnikov, kulturnikov in mladincev.

Že sam otvoritveni ceremonijal je bil tak, da je bila v ospredju temeljna olimpijska ideja, izražena v slovesnem reku: hitreje, više, močnejše. Vsebinsko in pomen olimpijske ideje je naglasil v otvoritvenem govoru tudi najvišji sovjetski voditelj Leonid Brežnjev. V svoji poslanici udeležencem olimpiade je poudaril zlasti tri glavne misli: prvič, da so olimpijske igre nadvse pomemben dogodek v mednarodnem športnem življenju, saj „odražajo prizadevanje narodov za mir, soglasje, lepoto“; drugič, da so sovjetski ljudje napravili vse, da bi postale olimpijske igre v Moskvi veličasten mednarodni športni forum in da bi čim polneje izrazili olimpijske ideale; tretjič, da so se v Moskvi pod olimpijsko zastavo zbrali športniki večine dežel z vseh kontinentov, kar znova potrjuje, da „je volja narodov po medsebojnem sodelovanju in po medsebojnih stikih, izpričana v stoletnih izkušnjah in tradicijah, nezadržna“.

Višek otvoritvenih slavnosti je bila brez dvoma „gala predstava“, pri kateri so mladi ljudje iz prostrane Sovjetske zveze izvajali pester spored plesov vseh narodov in narodnosti SZ ter prikazali edin-

stveno bogastvo narodnih noš; vmes pa so zaslužni športniki in mladinci predstavili paleto telovadnih spretnosti, ki je večkrat dosegla pravo artistično višino. Ob tem neprekosljivem bogastvu barv in gibov so se klavirno izrodili tudi poskusi tistih poročevalcev, ki so že začetek moskovske olimpiade skušali prikazati v luči svojih političnih manipulacij.

Na zavidljivi višini, kot jo je dosegala otvoritvena svečanost, pa se odvija tudi siceršnji kulturno-umetniški program, ki ga so pripravili za čas olimpijskih iger v Moskvi. Pri tem programu sodelujejo svetovno znani sovjetski umetniki, kot so Jelena Obrazcova, Svjatoslav Richter in Maja Pliseckaja ter Jevgenij Svetlanov, Ljudmila Zikina, Leonid Kogan, Oleg Popov in mnogi drugi. Ta program, ki so ga začeli izvajati že 28. junija, ko je bila odprta olimpijska vas, bo segal vse do 8. avgusta. V tem času se bo v Moskvi zvrstilo 144 opernih in baletnih predstav, 1300 koncertov in 350 cirkuških nastopov. Med sodelujočimi je 18 gledaliških skupin, 5 simfoničnih orkestrrov, 15 komornih orkestrrov in zborov, 19 plesnih ansamblov in 40 varietetskikh skupin. Pri tem imajo seveda „glavno besedo“ priznani ansambli, kot so to Bolšoj Teatr, plesni ansambel Igorja Mojsejeva, zbor Piatnickega in druge skupine; vsi so za to prilžnost pripravili poseben „olimpijski“ program, ki bo gotovo prispeval svoj del k temu, da bo Moskva vsem domačim in tujim obiskovalcem ostala v spominu kot mesto 22. olimpijskih iger.

Skupna vzgoja otrok že v predšolskih ustanovah

Dvojezično šolstvo v Prekmurju, ki bistveno prispeva k enakopravnosti in medsebojnemu razumevanju med pripadniki slovenske in madžarske narodnosti, je bilo že ponovno deležno zelo pozitivnih in pohvalnih ocen ne le v Sloveniji, ampak tudi s strani najrazličnejših inozemskih delegacij, ki so se v Prekmurju prepričale o tem, kako se v tamkajšnjem primeru uresničuje načela pozitivne manjšinske politike v duhu resnične enakopravnosti.

Za sistem dvojezičnega šolstva v Prekmurju, ki torej zaradi vse večje popolnosti žanje priznanje doma in v tujini, pa nedvomno predstavlja pomembno pridobitev izpopolnjen vzgojni načrt, po katerem se bodo otroci slovenske in madžarske narodnosti na narodnostno mešanih območjih že v otroških vrtcih seznanjali z obema jezika. V bistvu gre za dva programa jezikovne vzgoje: prvi je namenjen izpopolnjevanju materinega jezika otrok, drugi pa jezikovni vzgoji jezika druge narodnosti. Tako bodo otroci v dvojezičnih otroških vrtcih že po petem letu starosti do vstopa v osnovno šolo po eni strani spoznali zakonitosti materinega jezika, hkrati pa tudi strukturo in zakonitosti jezika druge narodnosti, kar bo gotovo olajšalo njihovo nadaljnje šolanje v dvojezični šoli.

Že letos jeseni bodo otroci v vzgojno-varstvenih ustanovah na narodnostno mešanih območjih lendavske in soboške občine deležni jezikovnega izpopolnjevanja materinščine in jezika druge narodnosti. V soboški občini je takih otrok 60 v treh vrtcih, v lendavski občini pa kar 416 v devetih vzgojno-varstvenih ustanovah. Skupaj je v teh vrtcih zaposlenih 26 vzgojiteljic.

RAZSTAVA V BELJAKU:

Ljudska umetnost

slovenskega alpskega sveta

V Paracelzovi dvorani beljaške mestne hiše bo v nedeljo ob 9. uri dopoldan odprta razstava z naslovom „Ljudska umetnost slovenskega alpskega sveta“, ki jo v okviru beljaškega tedna šeg in običajev prireja kulturni urad mesta Beljak in Avstrijsko-jugoslovansko društvo.

Razstava, ki jo je uredil Gorenjski muzej v Kranju, bo predstavila vrsto zanimivih eksponatov, ki so jih prispevali poleg Gorenjskega muzeja še Loški muzej v Škofji Loki, Čebelarški muzej v Radovljici, Slovenski etnografski muzej v Ljubljani in muzej v Kamniku.

Po nedeljski otvoritvi bo razstava odprta do 14. avgusta, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 12. in od 14. do 18. ure ter v sobotah od 8. do 12. ure.

Izobraževanje V ARABSKIH DRŽAVAH

Število študentov v arabskih državah se vsakih pet let podvoji. Kot piše bejrutski časopis „Mustakbal al Arabi“, strokovnjaki na podlagi tega razvoja ocenjujejo, da bo leta 2000 na univerzah v arabskih državah študiralo okoli 12 milijonov mladih.

Obenem pa časopis opozarja tudi na posledice takimenovanega izvoza ali bega možganov: to je na še vedno prisotno izseljevanje arabskih strokovnjakov v druge države. Že do leta 1976 se je namreč iz arabskih držav izselilo 24.000 zdravnikov, 17.000 inženirjev in 8000 znanstvenikov.

Slovenec vodi ameriško univerzo

Univerza New Orleans (UNO) je s svojo poletno šolo že peto leto zapovrstjo v Innsbrucku na Tirolskem. Razredi z več kot šestdesetimi različnimi univerzitetnimi tečaji so bili odprti konec prvega tedna julija in bodo delovali do srede avgusta. To je največji poletni študijski program vseh ameriških visokih šol v Evropi, univerza pa je v ZDA okrog 3000.

V tej zvezi je za nas posebno zanimivo to, da je ravnatelj letošnjega programa „UNO-Innsbruck“ naš rojak dr. Toussaint Hočevar, ki je po svetu znan kot avtor knjig o Slovincih in o Sloveniji, kot založnik „Živega Prometeja“, ne nazadnje pa še kot odbornik Society for Slovene Studies, najpomembnejše slovenistične akademske organizacije s sedežem v ZDA.

Pri omenjeni univerzi iz Louisiane je ob tej priložnosti izšla za študente v Innsbrucku (in za druge interese) angleška knjižica z naslovom „Uvod v sodobno Avstrijo“. Publikacijo je uredil profesor Hočevar, ki ji je napisal tudi uvod, v katerem poudarja večnarodni in s tem povezani multikulturni sestav Avstrije, tako nekdanje kot današnje. Na vidnem mestu beremo na primer o cesarju Maksimilijanu I., da je študiral in obvladal med drugimi jeziki tudi slovenščino, jezik naroda svojih podanikov. Na Slovence v današnji Av-

striji pa opozarjajo v bibliografiji te publikacije navedbe novejših, v angleščini tiskanih del o problematiki koroških Slovencev; med njimi sta Thomasa M. Barkerja knjiga „Slovenska manjšina na Koroškem“ (New York, 1979) in Andreasa Moritscha študija „O poučevanju zgodovine v Avstriji in na Koroškem: slovenska perspektiva“ (iz Nationalities Papers, 1979), da omenimo samo dela, ki se z našo narodno problematiko ukvarjajo naravnost in izključno.

Knjižici je dodana še razmnožena nemška recenzija amerikanista Guentherja Bischofa, ki predstavi avtorje posameznih razprav in poudarja „odličnost“ dr. Hočevarjevega uvoda ter zbrane bibliografije. Med vidnimi akademskimi imeni esejistov (Gordon H. Meller, Herman Freudenberg, Radomir V. Luza, William M. Johnston) je tudi ime Herberta H. Schoberja, avstrijskega ambasadorja v ZDA.

Profesorju Toussantu Hočevarju velja čestitati k lepemu poklicnemu uspehu pri univerzi v New Orleansu — tudi zato, ker se v tujem svetu krepko uveljavlja kot Slovenec in tako marljivo ter učinkovito deluje za našo nepopačeno kulturno in narodno podobo v svetovni javnosti.

Ivan Dolenc

IVAN DOLENC

Slovenska kulturna publicistika v Kanadi

Posamezne številke „Dnevnika“ so obsegale povečini šestinideset strani in so prinašale prav vse, kar spada v takle časopis za Slovence v tem delu sveta. Tu mi je moč goče omeniti samo nekatere posebnosti iz njegove vsebine in samo majhen del velikega števila sodelavcev, ki so pisali za njega ali pa mu kako drugače pomagali. Z namenom, da bi prišel do kar največjega števila bralcev, je „Dnevnik-Diary“ prinašal nekaj časa celo športna poročila, vse do konca pa objavljajal roman v slikanici oz. strip. Časopis je bil odprt vsem kulturnim delavcem brez razlike. Njegovo vodilno smer v izboru gradiva je pravilno ocenil publicist Česen, ko je rekel v enem izmed svojih zgodnjih poročil: „... Izkazalo se je, da bo uspeh, ker je „Dnevnik“ v smernicah zavzel srednjo pot, o kateri že naš pregovor pravi: „Srednja pot — najboljša pot!“ Kot zanimivost naj omenim, da je bila vsaka številka ilustrirana, tudi z izvirno slovensko dokumentarno fotografijo.

Mimo obilice literarnih in reportažnih ob-

jav iz življenja v Kanadi okrog nas Slovencev — v izvorni in prevodni obliki — naj omenim najprej povsem naše objave pod stalnimi zaglavji „Naša zgodba“ in „Srečanja s slovenskimi Kanadčani“, ki so jih pisali bralci sami ali pa so nastale v uredništvu na podlagi obiskov pri rojakih v St. Catharines, Hamiltonu, Torontu, Sudburyju, Kirkland Lakeu, in še kje drugje. „Zgodbe“ so odkrile številne nove pisce med nami in vsebujejo vse po vrsti dragocene izpovedi in izkušnje naših izseljencev, starejših in mlajših (nekaj imen: George Mihelich, Mary Račič, Anton Krajc, Nataša Holman, Sonja Luzar, Danica Dolenc, Marija Koprivšek, Lojzka Saje, Ana Murko, Marjeta Brkopec in drugi).

Časopisu se je posrečilo priti do proznih sestavkov naših mladih, ki so se oglašali v angleščini (Alenka Sostarič, Irma Lister) in do kanadskih slovenskih ljudskih pesnikov, ki brez te periodike ne bi prišli dalje med naše ljudi (Marija Hočevar iz Kirkland Lakea, Jože Kranjc iz Toronta in drugi). Vsaj

tri slovenske šole so objavljale spise svojih sobotnih šolarjev. Po zgledu mladega pesnika Šehoviča, po poklicu profesorja, ki je bil zastopar skoraj v vsaki izdaji s svojo poezijo (objavil je tudi dva daljša pesniška cikla skupaj s svojimi umetniškimi fotografijami), se je v angleščini oglašila s pesmi Danica Dolenc ml., slovensko kanadsko priseljenko poezijo pa je še dalje častno zastopal dr. Zdravko Jelinčič s številnimi naslovi, ki so izšli prvič kjerkoli in sploh predstavljajo avtorjeve prve pesniške objave v javnosti.

V „Dnevniku“ je pridno objavljat še pesnik Jack Tomšič iz Clevelanda, nekaj leposlovnih proze je bilo urednikov. Angleške prevode Cankarjevih črtic je prispeval Joseph Paternost, drugi sodelavci iz Amerike pa so bili Toussaint Hočevar iz New Orleansa, Rado L. Lenček iz New Yorka (izšel je ponatis njegove knjižice „O jeziku in zavesti narodnega porekla“), Milena Gobec, Louis Kaferle in drugi. „Slovene Diary“ je bil vedno odprt za objave slovenskega raziskovalnega inštituta in tako je ta ustanova prisotna v časopisu z mnogimi objavami gradiva iz slovenske ameriške zgodovine, večkrat z istočasno objavo redkih fotografij. Časopis se je skušal povezati tudi z ustanovo „Slovene Heritage“ v Clevelandu,

vendar od tam ni prejel nobenega odgovora. Sodeloval pa je uspešno s „Society for Slovene Studies“ in v zadnjem času redno poročal o hvalovrednem delu te slovenske akademske ustanove.

Predlog „Dnevnika“ za skupne vsakoletne Cankarjeve proslave v Ontariu je dal pobudo za štiri zaporedne „Cankarjeve dneve“ v Kitchenerju, Beamsvillu in St. Catharinsu, torej pri društvih izven Toronta. Redno spremljanje dogodkov na slovenskem Koroškem je dalo časopisu ekskluziven intervju z uglednim dr. Francijem Zwitterom iz Celovca; vprašanja „Dnevnika“ in odgovori koroškega narodnega voditelja pa so vzbudili pozornost tudi v Ljubljani in doživeli tam delen ponatis, v Kanadi pa v zadnjih mesecih uresničitev nekaterih predlogov iz tega razgovora, ki se je v prvi vrsti sukal okrog vprašanja, kaj vse lahko storimo za naše brate in sestre v Avstriji mi tukaj v Kanadi in severni Ameriki sploh. Našemu časopisu se je nadalje posrečilo, da se je prebil s koroškim vprašanjem do federalnega ministra za multikulturizem Normana Cafika, ki je na straneh „Dnevnika-Diary“ obljubil predati proteste kanadskih Slovencev ministru za zunanje zadeve v Ottawi.

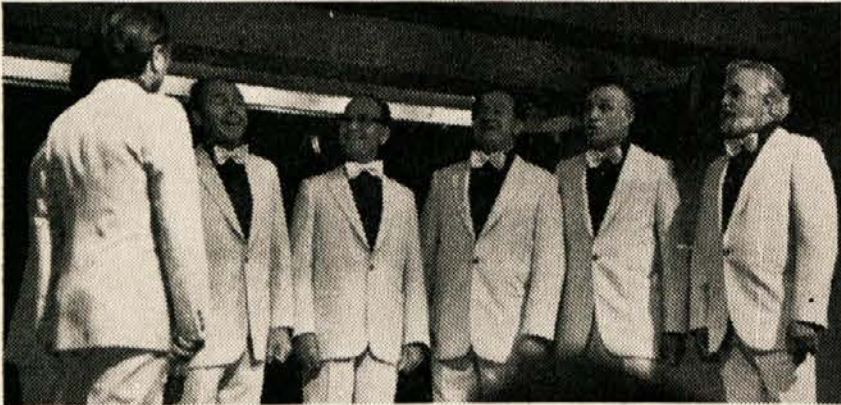
(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Uspešna turneja Ribniškega okteta

Ob prvi turneji na Koroškem, ki jo je imel „Ribniški oktet“ letos januarja v novi sestavi, smo zapisali, da pesem navduši, če pride iz srca. Taka je bila ocena ob prvi turneji, ki je „Ribniški oktet“ vodila v Šentilj, v Sele-Kot, v Slovenji Plajberk in v Celovec na Slovenski ples. Isto lahko ugotovljamo po drugi turneji, ki je ta odlični zbor vodila zadnji teden v Železno Kaplo, na Radiše in v Škofiče. Pesmi okteta niso navdušile le domačinov, temveč tudi turiste iz Zvezne republike Nemčije, Nizozemske in drugih držav, ki so se posebno v Železni Kapli in Škofičah v velikem številu udeležili prireditve.

Predvajali so program, ki je bil ob obiskih na Brdu sam rad prezele po okusu poslušalcev. Zapeli so v prvi vrsti ljudske pesmi iz slovenskih krajev, iz Štajerske, Primorske in s Koroške; seveda tukaj

ob obiskih na Brdu sam rad prezele po okusu poslušalcev. Zapeli so v prvi vrsti ljudske pesmi iz slovenskih krajev, iz Štajerske, Primorske in s Koroške; seveda tukaj

niso manjkale nepozabne Kernjakeve pesmi „Katrica“ in „Pojdam v Škofče“. V spomin na predsednika Tita, so predvajali občutno pesem „Pleničke je prala“, ki jo je Tito

ra“, ruske „Razbojnice“ idr., tako da je bil za domačine, od katerih mnogi sami pojejo, visoki nivo predvajanja pesmi nova spodbuda za še večji trud pri vajah, za tujce

turiste pa prijetno spoznavanje kulture Slovencev in v prvi vrsti drugih slovanskih narodov. Povsod so bile dvorane napolnjene z navdušenimi poslušalci, tako da je daleč nad 600 obiskovalcev doživelo prijeten kulturni spored.

Najprej je bil „Ribniški oktet“ v soboto v hotelu Obir v Železni Kapli. Približno polovico poslušalcev so sestavljali domačini, polovico pa večinoma Nizozemci, ki po glavnem programu niso nehali s pleskanjem, dokler oktet ni dodal še tri pesmi. Po glavnem koncertu, ki ga je organiziralo SPD Zarja skupno z SPZ, so posamezni pevci okteta ob spremljavi hišnega muzikanta hotela Obir navduševali občinstvo še naprej s slovenskimi samospevi, in narodnimi pesmimi, celo preko polnoči.

V nedeljo popoldne so se napotili na Radiše, kjer so v novem Kulturnem domu privabili v prvi vrsti številne domačine iz Radiš in sosednjih občin. Publika je bila tudi ukaj brez izjeme navdušena. Z veliko pozornostjo pa je prisluhnila pesmim iz zadnje zbirke Andreja Kokota („Kamen molka“), ki jih je recitirala med posameznimi pesmimi okteta Sonja Ban. Pesniku Andreju Kokotu so ob tej priliki pevci „Ribniškega okteta“ v znak zahvale za dvajsetletno sodelovanje z oktetom podarili leseni kip v podobi fanta s piščalko. Zahvala mu je veljala, za neutrudno organizatorično in prosvetno delo, ki ga je Andrej Kokot izvrševal kot tajnik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu in v tej funkciji imel mnogokrat opraviti z oktetom.

Iz Radiš so se „Ribničani“ napotili proti Škofičam, kjer so imeli zvečer svoj zaključni koncert v gostilni pri Bürgerju. Na povabilo SPD Edinost v Škofičah se je napolnila dvorana do zadnjega kotička z domačini in tujci, katerim je v tem kraju v prvi vrsti bila posvečena prireditev. Kulturni večer je otvoril tamburaški ansambel iz Hodiš pod vodstvom Dorice Sabotnik. Tudi v pavzi so predvajali mladi tamburaši svoje znanje. Škofičani so nagradili pevce okteta z navdušenim aplavzom tako, da so morali dodati še dve pesmi.

Skoraj omeniti ni treba, da so v vseh treh krajih poslušalci od „Ribniškega okteta“ zahtevali njihovo „himno“ — „Ribniško“, s katero si je Tone Kozlevčar, ki je duša okteta, nedvoumno postavil spomenik.

Slovensko prosvetno društvo „Obir“ na Obirskem vabi na

5. vsakoletni pohod na Obir

V SPOMIN HERMANU VELIKU

„Peti letos na Obir pohitimo, spomenu na prijatelja se poklonimo, med sabo skupnostne vezi okrepimo in se slovensko razživimo.“

Na vrhu Obirja zbirališče vseh prijateljev in ljubiteljev gora v nedeljo 3. avgusta 1980 med 13.30 in 14. uro. Pod vrhom piknik. Pohod bo ob vsakem vremenu!

Prisrčno vabljeni iz Roža, Podjune in Zile!

SPD Borovlje priredila izlet v Slovenijo

Minulo nedeljo smo prosvetaši SPD Borovlje organizirali izlet v Slovenijo. V okviru tega izleta smo obiskali Dolenjsko in Suho krajino, dva območja Slovenije jugovzhodno od Ljubljane.

Na izletu nas je spremljal odlični poznavalec teh krajev in dober prijatelj koroških Slovencev, prof. Silvo Ovsenk. Pot nas je vodila preko Ljubelja v Kranj, kjer je pristopil omenjeni tovariš. Na kratko nam je opisal posebnosti gorenjske metropole, kjer je samo v industriji zaposlenih okrog 26.000 delavcev.

V Ljubljani se nismo zadrževali, saj jo itak poznamo. Pot smo nadaljevali proti Zagrebu. Po krajši vožnji smo se odcepili v smeri reke Krke. Spotoma smo zavili proti Muljavi, kjer je rojstni kraj slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča. Ogledali smo si rojstno hišo tega velikega mojstra slovenske besede, ki je poleg pisateljstva bil tudi urednik političnega lista „Slovenski narod“. Ta list je prenehal izhajati v drugi svetovni vojni. Kljub kratki življenjski dobi, saj je umrl v 37. letu starosti, je izredno veliko ustvaril. Med njegovimi deli so znani: zgodovinski povesti „Jurij Kozjak“ in „Domen“ ter prvi slovenski roman „Deseti brat“. Na poti južno od Grosuplja smo se peljali mimo znane Taborske jame, ki je menda, tako trdijo ne-

kateri, še lepša kot Postojnska. Vožnja ob zeleni Krki, katere bregove krasijo razvaline starih gradov, je posebnost svoje vrste. Ob cesti smo videli mnogo vikendov, ki jih gradijo pridni Ljubljanci. To območje ob Krki je v zadnji vojni moralo mnogo pretrpeti. Tako je na primer bil uničen Žuženberk, važna nemška nacistična postojanka z domačimi izdajalci. V zadnji vojni je končno

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Šentvidu v Podjuni vabi na
VEČER SLOVENSKE PESMI
IN FOLKLORE

v petek 1. avgusta 1980 ob 20.30 uri na Breznikovem campu ob Zablaniškem jezeru
Nastopajo: folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, moški zbor SPD „Trta“ iz Zitare vasi, trio „Korotan“ s pevci SPD „Danica“ in mešani zbor SPD „Danica“

bilo doseženo to, da je gosposka, ki je stoletja vladala nad našim delovnim ljudstvom, bila končno poražena. Ostanke starih gradov so samo še vidni nemi znaki, ki spominjajo na čase, ko je gosposka mučila kmete, da so se uprli in bili zato krvavo kaznovani. Sanje kmečkega voditelja Matije Gubca so se končno po stoletjih trpljenja uresničile. Ljudstvo, ki danes živi je svobodno ljudstvo, ki si samo kroji svojo usodo.

V Metliki centru Suhe krajine smo si ogledali vinski klet, kjer so namrečeni ogromni leseni, betonski in pa tudi kovinski sodovi, napolnjeni z vinom tamkajšnjega območja.

Največji „sodi“ sprejmejo kar 200.000 litrov vina. Na leto pridelajo v tej vinski kleti 3 milijone litrov vina, ki ga izvažajo tudi v tujino. Po poskušnji odličnega vina je tudi dobro teknilo kosilo. Predstavniki zveze borcev in inženirju, ki nam je razkazal klet izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo tako za pogostitev kot za vodstvo, ki smo ga bili deležni. Na poti domov smo pri Novem mestu videli tovarno avtomobilov, pred katero je bilo ogromno vozil pripravljenih za prodajo. V Jugoslaviji polagajo veliko važnost na to, da je vse zaposleno. Tudi v najbolj zakotnih naseljih gradijo tovarne in tako omogočajo svojim državljanom zaposlitev. V Kranju smo se poslovili od našega vodiča Silva Ovsenka, ki je s svojimi razlagami

Mirko Kumer - Črčej 70-letnik

Pred dnevi je obhajal v krogu družine, znancev in prijateljev Mirko Kumer pd. Črčej 70-letnico svojega življenja.

Našega jubilanta poznamo kot človeka, ki je tesno povezan s kulturnopolitičnim življenjem naše narodne skupnosti. Že kot mlad fant se je vključil v domačem prosvetnem društvu in bil pozneje izvoljen v odbor Slovenske prosvetne zveze. Ker je bil zelo nadarjen in ni imel možnosti, da bi študiral, si je sam s čitanjem pridobil znanje in se pretolkel do pisatelja, publicista in odličnega govornika. Zaradi svoje splošne priljubljenosti so ga občani nekdane občine Blato izvolili za župana. V novi mestni občini Pliberk, kamor so pridružili nekdanjo občino Blato, pa je bil podžupan. Ker je bil tudi napreden in ugleden kmet so ga združniki izvolili za predsednika nadzornega odbora Hranilnice in posojilnice Pliberk, poleg tega je bil dolga leta predsednik živinorejske zadruge za Libuče in okolico. Dosegel je tudi naslov ekonomijskega svetnika. Kot smo že omenili se naš jubilar bavi tudi s pisateljstvom. V zvezi s tem bi omenili njegovo knjigo „Po sili vojak“, kjer opisuje svoje doživljanje na ruski fronti. Tudi kot publicist se uveljavlja v raznih slovenskih časopisih in revijah. Mirko Kumer je torej univerzalen človek. To je zvrst ljudi, ki je redko posejana med našim ljudstvom. Njegove univerze so bile trda šola skozi življenje, kjer je bilo treba imeti veliko potrpljenja, volje in žeje po znanju.

Našemu jublantu iskreno čestitamo z željo, da bi bil zdrav in čil in da bi še mnogo napisal v korist naše narodne skupnosti.

Slovensko prosvetno društvo „Rož“ v Šentjakobu v Rožu vabi na

POLETNO NOČ

v soboto 26. julija 1980 s pričetkom ob 20. uri v šotoru v Šentjakobu v R.

Igra znani ansambel: „FANTJE TREH DOLIN“

Prisrčno vabljeni!

Titov most povezuje otok Krk s celino

Minulo soboto je največji otok v Jadranskem morju, Krk postal „polotok“. Ta otok so namreč s celino povezali z mostom in sicer v neposredni bližini največje jugoslovanske luke Reke. Skupna dolžina mostu je 1310 metrov, širok pa je 11.4 metra. Most je zgrajen tako, da nima nobenega podpornika v morju. Geografska lega morske ožine med celino in otokom je takšna, da se v tej ožini nahaja skalnat otoček imenovan Sveti Marko. Preko tega otočka je speljan most z dvema lokoma iz prenapetega betona. Večji lok je dolg 390 metrov in je s tem največji lok na svetu. Najvišjo višino, ki jo doseže je 67 metrov. Drugi manjši razpon loka je dolg 244 metrov. Most so zgradili domači strokovnjaki in delavci v manj kot štirih letih po domačih načrtih in z domačim materialom.

Na mostu sta dva vozna pasova in pasova za pešce. Poleg tega je v most vgrajen naftovod po katerem teče dragocena nafta iz petrolejske luke Omišalj na Krku. Skupna cena mosta je znašala 794 milijonov dinarjev. Zamisel za ta most je dal tovariš Tito, zato je razumljivo, da so mu dali ime Titov most. Ta velikan med mostovi sveta je otvoril predsednik predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović, nakar se je podala večtisočlana množica preko mostu.

Štirje trajekti, ki so do sedaj imeli nalogo prevažati ljudi in tovore s celine na otok so seveda na tem območju odveč in zato so se tudi umaknili in bodo svojo nalogo opravljali na drugih pomorskih progah, kjer so največje potrebe.

Most so gradili s posojili, ki jih bo treba vračati z mostnino. Z izgradnjo mosta bo otok Krk tudi (sedaj polotok) mnogo pridobil na gospodarskem pomenu, kar bo v veliko korist tamkajšnjih prebivalcev.

OSREDNJA PISARNA
V CELOVCU

deluje vsak dan od ponedeljka do petka, od 8. do 17. ure. Posebne uradne ure vsak četrtek od 9. do 12. ure pa so namenjene tistim, ki se želijo o raznih problemih pogovoriti s sekretarjem ZSO,

tov. Feliksom Wieserjem

OKRAJNA PISARNA PLIBERK
posluje vsak torek od 9. do 12. ure. V pisarni bodo:

29. 7. 1980
dipl. inž. Franci Einspieler

naredil naš izlet še posebno privlačen in pester, za kar smo mu iz vsega srca hvaležni. Prav tako velja hvala vozaču Springerjevega avtobusa, ki nas je varno pripeljal domov.

Za naslednji društveni izlet pa že sedaj prosim naše prosvetaše, da predlagajo, kam se bomo podali prihodnje leto.

Andrej Wieser, Borovlje

Novice iz pliberške okolice

jubileji in poroke

Razne jubileje smo v zadnjem času obhajali in potrebno je, da se ti tudi zapišejo.

Pred nedavnim je praznoval 70-letnico rojstva v vsej pliberški in tudi izven nje znani prosvetaš in pevec France Linhart ali pd. Šuštarjev Francej. Spodobi se in prav je, da se ga spomnimo, ker ima, kar se tiče pevske dejavnosti, v našem kraju le precejšnje zasluge. Ne samo on, marveč tudi njegove sestre so bile skozi vsa mladostna leta močno angažirane v našem domačem prosvetnem društvu kot pevke ali igralke. Francej pa je zelo muzikalno nadarjen in razgledan, dober kitarist, predvsem pa pevec in hkrati tudi pevovodja, saj že dolga leta vodi cerkveno petje pri podružnicah pliberške župnije. V dobi nazizma tudi njemu ni bilo prizaneseno. Zelo rad je fotografiral, fotoaparati je bil njegov stalni spremljevalec. Ovaden in osumljen je bil špionaže ter aretiran. Izredno srečo je imel, da mu niso sneli glave kot tudi njegovim kompicem. Po končani zaporni kazni ni prišel na svobodo, marveč v koncentracijsko taborišče Dachau od tam v Tezein, nazadnje pa v Mauthausen, kjer je dokačal svobodo.

Po vojni se je takoj vključil v prosvetno dejavnost in pristopil k moškemu pevskega zboru „Edinost“ v Pliberku. V času, ko je bil zbor zaradi raznih razlogov in zaprek brez pevovodje, ga je on začasno prevzel in ga pomnožil še z mlajšimi pevci. Pozneje ga je

lepo urejenega spet izročil staremu dirigentu v nadaljnje vodstvo. Zboru je ostal zvest pevec med pevci vse tja do zborove štiridesetletnice. Ob tej priložnosti je dobil za svojo pripadnost in delovanje pri zboru Gallusovo značko, ob 50-letnici pa od SPZ Drabosnjakovo priznanje. Nekaj časa zatem je zaradi preobremenjenosti zbor zapustil ter se posvetil samo cerkvenemu petju. Vendar mu njegova organizatorična žilica ni dala miru.

ČESTITAMO
Mara Merkač, absolventka slovenske gimnazije v Celovcu, doma iz Šmihela, je na graški univerzi končala študij medicine in dosegla naslov doktorja medicine.
K temu uspehu iskreno čestitamo

mu petju. Vendar mu njegova organizatorična žilica ni dala miru.

Na novo je zbral mlade pevce in še mladega nadbudnega pevovodja v osebi Hanesa Košutnika tako, da zopet sodeluje v tem zboru. Želimo mu, da bi bilo to njegovo delo obilno poplačano z bogatimi sadovi in da bi zborovodja in njegovi pevci vztrajali kljub težavam, ki se sem in tja pojavljajo.

Fantje in možje v tem zboru so že večkrat nastopili na odrih doma v Pliberku in v Domu glasbe v Celovcu. Ta zbor se mu je tudi ob njegovem jubileju oddolžil s podoknico.

Drugi jubilar je v plebiscitnem letu rojeni Kajzerjev oče Janez Kaiser v Rinkolah, ki praznuje letos svoj šesti življenjski decenij. Znan je kot umen in napreden gospodar in kmetovalec, ki ima mnogo opravka s svojo razsežno kmetijo. Kljub temu pa še vedno najde čas za kulturno izživljanje v domači in sosednji fari. Takoj po vojni se je vključil v pevski zbor v Pliberku ter mu ostal zvest do danes. Pravi, da bo še vztrajal nekaj časa, saj ima ob sebi šolanega naslednika v pomoč. Ob priložnosti njegovega življenjskega praznika je povabil vse svoje pevske tovariše na dom, kjer so bili bogato postreženi z jedačo in pijačo. Medtem ko se je pevsko društvo „Podjuna“ vrtilo ob poskočnih višah v „poletni noči“ v Pliberku, pa se je na Kajzerjevem domu vrstila pesem za pesmijo vse do jutranjih ur. Naj ob tej priložnosti omenimo, da naš jubilar ne sodeluje samo v pliberškem zboru, ampak tudi pri šmihelskem cerkvenem in prosvetnem zboru, kar prepričljivo potrjuje veliko ljubezen do petja. Janezu Kaiserju smo na njegovi jubilejni slovesnosti iskreno čestitali in mu želeli, da bi bil srečen in zadovoljen. Od njega in njegovih smo se poslovili z željo, da bi čez deset let, sicer ne tako mladi, vendar veseli praznovali njegov sedmi križ.

Zadnje slavlje pa je bilo 12. julija pri Šoštarju v Globasnici. Najmlajši član pevskega zbora SPD „Edinost“ v Pliberku, Jože Tratar se je naveličal hoje v vas v daljine Sele pod Košuto k svoji izvoljenki Editi Mak. Odločil se je, da jo pripelje na dom v Črgoviče pod Katarino. In ker je Jože priden pevec pri zboru, so ga obiskali njegovi pevski tovariši ter mu zapeli nekaj pesmi in mu zaželeli prijeten zakonski „jarem“. Vendar so težko prišli do besede, saj se je „krajca“ držala kar naprej „krajca“, ali ni bilo ženina ali pa je bila ukradena nevesta. Poročnemu paru naše iskrene čestitke z željo, da bi živel v slogi tudi tedaj, če bi Jože šel k pevski vaji v neprikladnem času.

H. V.

V podzemlju dachsteinske gorske skupine

Pred kratkim je Slovensko planinsko društvo Celovec vabilo na izlet na Dachstein (3000 m). V slučaju slabega vremena — tako je društvo vabilo v časopisu — bi bil poseben program. In ker je bilo takrat dejansko slabo vreme z dežjem tako da nismo mogli na Dachstein, smo se poslužili slednjega programa — to se pravi, da smo se pred dežjem umaknili v dachsteinsko „podzemlje“ in si ogledali razne zanimivosti med njimi ogromno ledeno jamo (Rieseneishöhle) in rudnik soli nad Hallstattom.

Ko smo se v petek pozno popoldne odpeljali iz Bilčova proti našemu cilju, je bilo vreme še kar v redu, tako da smo bili prepričani — tudi meteorologi so napovedovali lepo vreme — da bo šlo vse po sreči. Vendar na Štajerskem nas je že spremljal dež in naslednjega dne, ko smo se prebudili v planinski postojanki „Austria Hütte“, je bilo vreme še slabše, tako da smo morali s težkim srcem opustiti vzpon na vrh Dachsteina. Ker pa smo imeli nadomestni program, smo potem tega izvedli do pičice natančno.

Pol nas je vodila okoli mogočne dachsteinske gorske skupine in tako prevozili kar tri zvezne dežele — Štajersko, Zgornjo Avstrijo in Solnograško. Med poljo smo si kot že omenjeno ogledali znamenito ledeno jamo nad Obertraunom. To je čudovit svet pod zemeljsko površino, ki sliči Pustoljnski jami samo s to razliko, da krasijo jamo oz. podzemne dvorane bolvanji, stalaktiti in stalagmiti iz ledu, kar v zvezi z električno razsvetljavo daje čudovito igro barv, tako da se te lepote komaj nagledaš. In ker je v ledeni dvorani bila po vrhu še čudovita akustika smo tudi zapeli. Zglede da da je obiskovalcem jame naše pelje silno ugajalo, saj so nas nagradili z navdušenim aplavzom, vadič pa nas je kar naprej prosil, da še zapojemo, kar smo mu radi ustregli. Druga atrakcija na tej turi okoli Dachsteina je bil obisk rudnika soli nad Hallstaškim jezerom. Tu kopljejo oz. pridobivajo sol že skoro 5000 let. To je najstarejši rudnik na svetu in največji v Avstriji. V zgodovini naše zemlje je bila doba, ko je našo zemljo zalilo morje. Prišli pa so še toplejši časi tako da je morje v teh krajih izhlapelo, ostala pa je sol, ki ji pravimo kamena sol. To sol pridobivajo danes z iztapljanjem z vodo. To sla-

no vodo po golovem času spustijo po ceveh v kraj Ebensee, kjer jo umetno segrejejo (pri morski soli v solinah to opravi sonce) tako, da voda izhlapi in ostane sol. Čeprav so v Salzkammergutu ogromne zaloge kamene soli, menda za več sto let, Avstrija še vedno uvaža sol. Najlepši del tega rudnika soli je vsekakor podzemno jezero, ki je tako čisto (jezero je razsvetljeno), da vidiš najmanjši kamenček na dnu jezera. Zanimiva je bila tudi vožnja po „zadnji plati“ iz višje ležečih rovov v nižje. Na površje oziroma na „sončno“ svetlobo smo se pripeljali s posebnim rudniškim vozilom, ki uboga samo na zavoro. Tudi ob bregu tega umetno osvetljenega podzemnega jezera se je razlegala slovenska pesem, ki je bila prav tako sprejeta z velikim navdušenjem.

V bližini vhoda v rudnik so tudi keltski grobovi in vitrina z okostjem

Slovensko prosvetno društvo „Vinko Poljanec“ v Škocijanu vabi na

KULTURNI VEČER
v soboto 26. julija 1980 ob 20.30 uri v farni dvorani v Škocijanu

Sodelujejo: ansambel „Drava“ — Borovlje, mešani oktet „Danica“ — Sentvid, duo Polzer — Sentprimoz in moški zbor „Vinko Poljanec“ — Škocijan
Povezava: Helga Mlinar

in okrasjem Kelta, ki je živel pred približno 2000 leti. Kljub dežju se je le včasih umaknila megla, da smo videli pod seboj lepo zeleno Halstašsko jezero, ki počiva globoko med gorami.

V Hallstattu smo spet zasedli avtomobile in odbrzeli domov na naše domove. Ni nam sicer bilo usojeno, da bi se povzpeli na vrh Dachsteina, vendar želja, da ga osvojimo je tako trdna, da bomo „Ivegali“ še en poskus v upanju, da nam bo vreme takrat bolj naklonjeno. V drugi polovici avgusta se ga bomo spet lotili, točen datum in podrobnosti pa bomo še objavili v obeh slovenskih tednikih.

Naj ob tej priložnosti izrečemo zahvalo Herbertu Gutfenbrunnerju, ki je tako odlično pripravil in izvedel drugi del sporeda (za „mokra“ vreme) in nam tako kljub slabemu vremenu omogočil nepozabne užitke.

Udeleženec izleta

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli vabi na

mednarodno folklorno srečanje

v nedeljo 27. julija 1980 v Železni Kapli

Spored:

13.30 godba na pihala (koncert na zbiralšču pred Glavno šolo)
14.00 povorka sodelujočih skupin iz Avstrije, Italije in Jugoslavije do hotela Obir, kjer bodo folklorni nastopi.
Sledi ples na prostem.

Za jedačo in pijačo je preskrbljeno.

Gostje in domačini pristočno vabljeni

Ingemar Stenmark z Elanom nadaljnja štiri leta

Znani smučarski as Šved Ingemar Stenmark, ki je vse svoje uspehe dosegel s smučkami znamke Elan je ostal zvest Elanu in obnovil pogodbo s to firmo za nadaljnja štiri leta.

Vsakokrat ko je potekla pogodba z Elanom so razne svetovne tovarne smuči upale, da se bo Ingemar Stenmark odločil za kakšno njihovo firmo, vendar simpatični Šved je ostal zvest Elanu, saj so mu prav te smučke prinesle največje uspehe v njegovi slavnemu smučarski karieri.

Ingemar Stenmark je torej samostojni pogodbeni partner z Elanom za nadaljnja štiri leta; do sedaj je Elan s švedskim Poolom sklepal le dvoletne pogodbe. Njegova želja je, da se bo udeležil naslednjega svetovnega prvenstva leta 1982.

Ingemar Stenmark pogodbe z Elanom ni sklepal sam. To je zanj uredil njegov advokat tako, da je bila trda borba preden je prišlo do podpisa pogodbe po znanem načelu — vsak naj malo popusti.

Ker so na Švedskem zelo visoki davki se je Ingemar Stenmark preselil v Monte-Carlo (tudi njegov rojak teniški igralec Björn Borg živi tam). Kljub temu pa ostane član švedske smučarske reprezentance.

Znano je, da je simpatični Šved velik prijatelj Jugoslavije in da rad prihaja v to deželo. Pred nedavnim se je vsa svetovna smučarska elita zbrala na Sv. Stefanu v Črni gori, med njimi tudi Ingemar Stenmark. Zbrali so se namreč vsi najboljši elanovci na teden dni treninga in pa tudi potapljanja, surfanja, ribolova in drugih športnih oblik.

„Kaj nisi nas čul? Zaboga, pa ti ne reče ne mev ne bev!“

Kurir je bil novinec pa še tujec povrh. Ko so se oddahnili, se je šele izkazalo, da hodi utrjeni človek v napčno smer. Pavel je postajal bolj tovariški: „Previdnost, previdnost, dragi moj! Ni pa tvoja krivda, da tu okrog blodiš! Kdor te je poslal, tega bi bilo treba ošteti. To je neodgovorno! Netovariško!“

Pri Jelki pa se je vse razjasnilo. Domen je bil zlovoljen, ker je bila Jelka tako zaposlena in nista mogla biti vsaj malo sama, da bi rekla katero o dobrih starih časih, ko še ni bilo te vražje vojne. Ko sta se še rada videla, ko sta še plesala in se smejala... Tudi zanj je bila na javki nova pošta: AFŽ ga kliče nad Plešivčnika.

V Hudi grapi pa so se vsi trije vlegli. Noben vrag ne bi jih izvohal. Pod večer bodo krenili dalje. Pri Janji se zglasim! si je najprej želel.

Ptavec je postal kurir. Takoj prvi teden že. Poprej je okoli. Poznal je teren. To mu je prišlo prav. Ljudje so bil pek, raznašal kruh in žemlje po vsej bližnji in daljni ga poznali, da je v redu fant, to mu je prišlo sedaj še bolj prav. Kako mu je uspevalo, da ga niso vpoklicali, ni nihče prav vedel. To mu je tudi prišlo prav. Pa krajevnih nacistov se kar nič ni bal, imel je gobec, da se je vselej izmotal. Tudi tedaj, ko je divjal namestnik orgrupenlajtarja nad njim in mojstrom, kajti Ptavec je prodal cel koš kruha bataljonu notri pod Košuto. Pa je bilo. Kartne odrezke je seveda prinesel.

Domen ga je poslušal. „Večkrat sem bil v Gluschatschniggovi kleti, kjer je imel mizarski mojster mošt in morda še kako drugo pijačo. Jaz vem le toliko, da so nekateri policisti radi hodili na mošt. Počakaj, si mislim, v tej kleti se mora zgoditi. In

res čez nekaj dni izvoham po drugih, kdaj prideta starejša policista, ki ga pijeta kot žolna. S fricem vsa se prikradla v klet. Mojstra ni bilo zmeraj v delavnici in neki pomočnik je vedel za ključ. Dobro. Vse je bilo pripravljeno. S Fricem sva vedela, da mojster ne pušča policistov pijancev v klet, v katero je bil vohar naravnost iz delavnice. Poslušaj, kako je bilo naprej. Čakava, čakava. Ena ura je mimo, morda že dve. Midva pa zaklenjena v kleti. Za skrajno silo bi se morda skobacala skozi visoko okno pod stro-pom. A kako priti do njega? Pozno ponoči prigradnja sam mojster v klet. Napit je bil. Tako se je naju ustrašil, da ne vem, če ga ni v hlače... Nama ni kazalo drugega, kot kape čez obraz in riniti mimo pijanega dedca na prosto. K sreči ni vpil, ker samo nekaj korakov niže doli ob cestnem križišču je policijski in landvahovski bunker...“

„In policajev nista dočakala?“ ga je prekinil Domen. „Midva sva v mislih že nosila policijsko uniformo in pištolo na pasu!“

„Mojster Gluschatschnigg pa kar krepko z nami sodeluje,“ je vedel Domen. „Saj veš za njegovo rečenico, kadar ga kdo povprašuje glede vojaških poročil in partizanov: „Nič ne vem kaj pravega, nič se ne ve kaj pravega!“ To ponavlja tudi gestapovcem. On je nabrit! Se znaj-de. Prav. Naših ne bi nikdar izdajal.“

Ptavec je prišel na Domnov pripetljaj pred kratkim na Sončarjevem domu:

„Policisti pa so tudi zavaljeni kot le nekaj, to je bilo v tvojo srečo!“

Zgodilo se je tole:

Domen se kot partizan ni kazal pri Sončarju. Vedel je za gospodarjevo mnenje. Nekje je pač še tičala nekdanja hlapčevska podrejenost v mladem borcu. To ni tako enostavno. Navezoval pa je še naprej stike z domačo hčerjo. Dobivala sta se na vsakokrat posebej dogovorjenem

Valentin Polanšek

41

BRATOVSKA JESEN

I. del

Področje okoli Kaple je težko prehodno. Samo ena cesta je, ki drži na Jezerski vrh k Jezeru in skozi Kokro na Kranjsko; boljša vozna pot drži kakih šest, sedem kilometrov v Meddolge v smer proti Peči in druga pod Obir; v ostale grape se vijugajo slabe poti, delno take, ki so samo pozimi ob dobrem sanincu uporabne, mnogo je opuščanih, na pol zaraslih poti od propadlih nekdanjih kmetij, ki so sedaj imenitni grofovski gozdovi. Tako gozdno področje kot ostale planote travnikov, njiv, pašnikov, ogradoj je prepreženo s kravjimi stezami in stečinami divjadi. Vse polno pa je bližnjic, tistih stezic, ki jih ljudje delajo, nekaj časa uporabljajo, potem opustijo in drugod nove začnejo.

Od lanskega leta 1943 pa je nastalo po vsem področju od Pece, Olšave, Kočne, Storžiča do Košute, Obirja in še dalje na vse nebesne strani celo omrežje kurirskih poti, stez in bližnjic.

Sovražnik se je zdaj posluževal vedno nove taktike, ki jo je prevzemal od partizanov. Posebni bandeneinsac-oddelenki so začeli prenočevati na terenu, postavljali so na kritičnih krajih zasede, zlasti so se nalezli na kurirske steze. Tako so morali biti iznajdljivi kurirji do skrajnosti previdni.

In takega kurirja so srečali vrh Vajdkove Osence pri Iesi. Pavel je vzrojl:

Haben die „Geiselbefreier“ ihre Orden verdient?

Vor der Erschießung von Josef Kis Lukac habe ich mir gedacht: „Der blöde Kerl! Für ein Gespräch mit ausländischen Journalisten spielt doch kein vernünftiger Mensch mit einem Gewehr. Den soll aber die Polizei kräftig verprügeln.“ Dann kam die Rundfunknachricht, daß Lukac getötet worden ist. Zufällig folgte Trauermusik – wie ein Requiem kam es mir vor – und sie war am Platze.

Keine Zeitschrift hat sich seither mit der Notwendigkeit des Tötens von Lukac befaßt, nur über Geiseln und ihre Ängste war viel die Rede; alle haben seine geistige Verwirrtheit und die Gefährlichkeit einer Schrotflinte, die man in jedem Waffengeschäft kaufen kann, überbetont. Man hat ihn als menschliche Person für vogelfrei erklärt und als möglichen Mörder zur preventiven Todesstrafe freigegeben, obwohl die Experten wohl wissen, daß man mit diesem Gewehr einen Menschen kaum umbringen kann. Das, was geschehen ist, kann man nicht als Notwehr bezeichnen, die diese „Preventivstrafe“ rechtfertigen könnte. Um das zu begründen, müssen wir den ganzen Vorfall kurz unter die Lupe nehmen.

Der 36 jährige jugoslawische Gastarbeiter Josef Kis Lukac war seit drei Jahren in einer Grazer Maschinenfabrik beschäftigt. Da haben ihn mehrere schwere Schicksalsschläge getroffen. Während der Schweißarbeiten hat er sich gefährliche Verletzungen des Unterleibes zugezogen, was den Verlust der Manneskraft und Depressionen zur Folge hatte. Angeblich hat ihn deswegen auch seine Braut verlassen; wegen Abwesenheiten, die durch seine Krankheit bedingt waren, hat man ihm die Stelle gekündigt und der Mann war nicht bereit nach Jugoslawien zurückzukehren, da auch sein Paß abgelaufen ist. Ohne Arbeit gibt es aber keine Visaverlängerung und umkehrt. In dieser fast ausweglosen Konfliktsituation ist Lukac im Zorn durchgebrannt und hat dagegen zu rebellieren versucht. Was ist leichter gewesen als sich nach dem Modell eines „edlen Cowboys“ ein Gewehr zu kaufen und mit Hilfe der Geiseln seine Rechte zurückzugewinnen. Natürlich ist auch so ein Schießzeug gefährlich, aber Lukac würde es wahrscheinlich gar

nicht gebrauchen, weil er mehrmals betont hat, daß er das nicht aus politischen sondern humanitären Gründen tut und die soziale Ungerechtigkeit vor fremden Journalisten entlarven will.

Solch „edle Wünsche“ und ständig wechselnde Forderungen haben bewirkt, daß ihn alle für verrückter hielten als er war. Die Geiseln haben wenig Angst gehabt und haben sich angeblich sogar Witze erzählt. Die Männer waren fest entschlossen irgend etwas zu unternehmen. Das blutige und blitzschnelle Ende hat dann alle überrascht.

Lukac führte im Rezeptionsraum ein Telefongespräch mit dem jugoslawischen Generalkonsul in Graz. Das hat der 21 jährige Harald Trampusch ausgenutzt und sich hinter die Tür gestellt. Als Lukac an der Türöffnung erschienen ist, stürzte sich Trampusch auf den

überraschten Geiselnehmer und beide fielen auf eine Frau, die gerade ihren kleinen Buben mit der Flasche gefüttert hat. Der Schuß, der sich plötzlich löste, war wahrscheinlich nur Reaktion auf den Angriff, denn getroffen wurde niemand. Kaum hat sich Kukac die Schrotflinte zurückerobert, stürzten aus allen Türen und Fenstern die „Kobra“-Männer herein und wußten sofort Bescheid, wen sie als Zielscheibe verwenden müssen. Fast eine halbe Minute (22 Sekunden) haben sie allein geschossen und dabei nicht einmal bemerkt, daß das Gewehr des Geiselnehmers unbrauchbar war. Im Nahkampf geübte „Kobras“ in kugelsicheren Westen könnten den erschöpften Geiselnehmer leicht mit den Händen überwältigen. Aber warum sollten sie sich die Hände schmutzig machen, wenn das Schießen viel leichter ist? Er wurde von 25 Kugeln getroffen, von denen zwei tödlich sein dürften. Alle 23 Geiseln, die sich in diesem 14 m² großen Raum drängten, haben ein riesiges Glück gehabt – nicht weil die Schrotflinte des Geiselnehmers eine Ladehemmung hatte, sondern daß sie von den Kobramännern nicht getroffen wurden, ausgenommen der Ordinationshilfe Sonja Dietl, die zwei Kugeln streiften, und den enormen Sachschaden. Aus Angst vor den schießwütigen „Kobras“ gerieten die Geiseln in Panik u. einige sprangen vom Balkon im 3. Stock und verletzten sich erheblich. Zu diesem Zeitpunkt war Lukac schon längst tot.

Darf man in einem solchen Falle einen Menschen, der zufällig ein kastrierter, von allen verlassener jugoslawischer Gastarbeiter ist, wie einen tollen Hund abknallen? Auch in Österreich gibt es so viele arbeitslose und unglückliche Menschen wie Russen in Afghanistan. In der Situation auf Lukac zu schießen war eine beispiellose Feigheit, da sich der andere gar nicht wehren konnte. Und sie kriegen jetzt noch die goldene Lebensrettermedaille. Wem haben sie schon das Leben gerettet? Wenn jemand eine Medaille verdient, so ist das Lukac selbst, da er sein Leben unnötig geopfert hat. Das wird ihn aber nicht mehr lebendig machen können.

Uredništvo

Janez Kunc

Offener Brief

Sehr geehrter Herr Landeshauptmann!

In der „Kärntner Tageszeitung“ und in der „Kleinen Zeitung“ vom Freitag, dem 11. Juli, stand in der Berichterstattung über Ihre Auseinandersetzungen mit Vertretern der slowenischen Volksgruppe Ihre Behauptung zu lesen, ein Universitätsassistent habe während einer Veranstaltung an der Universität die Anregung gegeben, „den 10. Oktober und die damit verbundenen Feiern durch spektakuläre Aktionen zu stören“.

Ich war bei der Veranstaltung anwesend und weiß daher, was der von Ihnen nicht namentlich Genannte tatsächlich gesagt hat; es war sinngemäß folgendes: Die Veranstalter der Oktoberarena/Oktoberski labor sollten sich nicht nur auf die Oktoberarena-Veranstaltung am 11. Oktober konzentrieren, sondern den Kontakt mit jenen Menschen suchen, die auf diese Veranstaltung mit ziemlicher Sicherheit nicht kommen werden. Denn sonst sei es so wie bisher: eine Gruppe macht hier, die andere dort ihre Veranstaltung, beide bleiben voneinander isoliert, es gebe keine Kontakte und keine Gesprächsmöglichkeiten, es könne daher kein Diskussionsprozeß in Gang gesetzt werden. Daher meinte er, es sollten Leute, die die Ideen und Konzepte der Oktoberarena vertreten, auch zu den Landesfeiern gehen und dort mit Teilnehmern Gespräche führen, um die Diskussion über die Volksgruppenproblematik, die von öffentlicher Seite konsequent vermieden wird, unter den Menschen unseres Landes in Gang zu bringen. Sein Vorschlag richtete sich ganz nach der von Ihnen immer wieder betonten Maxime, daß Diskussion ein Grundelement einer lebendigen Demokratie sei; außerdem zielt er ausdrücklich auf die Verwirklichung jenes Zieles, das Sie, Herr Landeshauptmann, für das Jahr 1980 verkündet haben: auf Begegnung.

Die Tatsache, daß Sie nun plötzlich diesen konstruktiven Vorschlag öffentlich als Anregung zur Störung durch spektakuläre Aktionen bezeichnen, könnte dadurch zustande gekommen sein, daß Sie falsch informiert worden sind. Ihr Informant war mit einiger Wahrscheinlichkeit jener Vertreter der Staatspolizei, der der Veranstaltung beiwohnte und sich eifrig Notizen machte. Bei dieser Gelegenheit möchte ich Ihnen gleich auch mein Unbehagen als demokratischer Staatsbürger zum Ausdruck bringen, daß nach meiner eigenen Erfahrung bei fast jeder Veranstaltung, die sich mit der politischen, sozialen oder kulturellen Situation der slowenischen Volksgruppe in Kärnten beschäftigt, mindestens ein Vertreter der Staatspolizei anwesend ist, der sich dann oftmals auch die Namen der Anwesenden, die er kennt, notiert.

Leider ist der eingangs zitierte Satz nicht die einzige Textstelle in Ihren Äußerungen, die Anlaß zur Beunruhigung gibt. In der „Kärntner Tageszeitung“ steht weiter zu lesen: „Leute, die jede Gelegenheit benützen, aufzuschaukeln, statt zu befrieden, werden damit rechnen müssen, daß man sich mit den erlaubten Mitteln der Demokratie stärker mit ihnen auseinandersetzt als das in der Vergangenheit der Fall war.“ Gleich danach sprechen Sie nochmals von solchen, „die da glauben, unter dem Mäntelchen demokratischer Freiheitsrechte tun und lassen zu können, was sie wollen“. Die von Ihnen schon öfter verwendete allgemeine Form solcher Äußerungen ist nicht geeignet, den Kärntnern genaue Informationen und damit ein einigermaßen sicheres Wissen über die tatsächlichen Sachverhalte zu vermitteln. Ich möchte daher im Anschluß an die hier zitierten Äußerungen folgende Fragen an Sie stellen:

- 1) Wer sind die Leute, die jede Gelegenheit benützen, aufzuschaukeln, statt zu befrieden, bzw. die unter dem Mäntelchen demokratischer Freiheitsrechte glauben, tun und lassen zu können was sie wollen?
- 2) Welche Gelegenheiten wurden zur Aufschaukelung benützt? Wie sah diese Aufschaukelung aus?
- 3) Was meinen Sie damit, wenn Sie von nicht näher genannten Leuten sagen, man werde sich mit den erlaubten Mitteln der Demokratie mit ihnen auseinandersetzen? Und was heißt: stärker, als es in der Vergangenheit der Fall war?

Ich ersuche Sie höflich, sehr geehrter Herr Landeshauptmann, mir diese Fragen zu beantworten.

Abschließend möchte ich feststellen, daß Sie dem Interesse Kärntens mehr dienen würden, wenn Sie nicht dort, wo konstruktive und weiterführende Vorschläge gemacht werden, von Störungen durch spektakuläre Aktionen reden, sondern da, wo solche Störungen wirklich vorliegen; wenn Sie sich also in der hier geübten Schärfe nicht über eine Veranstaltung mit 10 Teilnehmern äußern würden, sondern etwa über eine Publikation mit einer Auflage von mehr als 200.000 wie dem „Ruf der Heimat“, in dem seit Jahrzehnten eine kleine deutschsprachige Gruppe in unserem Land... Entzweiung zwischen den deutschen und den slowenischen Kärntnern verbreitet und dadurch das friedliche Zusammenleben stört. Mir ist nicht bekannt, daß Sie sich jemals mit der Schärfe, mit der Sie gegen diese 10-Mann-Veranstaltung vorgegangen sind, gegen diese auflagenstarke Publikation und ihre Hintermänner gewendet hätten...

Hochachtungsvoll

Dr. Robert Saxer

kraju. Nosila mu je razne reči od doma, pa tudi iz Kaple. Tokrat pa je tako naneslo, da je hotel priti sam na bivši dom. Odpravil se je s spremljevalcem. Pavla je postavil za stražo na spodnji kraj, kjer pride dolinska pot iz Kaple, Črnjane pa na zgornjo stran. Domen se pomakne s puško proti domačiji. Pes je miren. Ali ga je prepoznal? Vežna vrata niso zaklenjena. Skozi vežo stopa, pa se mu zdi vse nekako drugače. Odpre izbina vrata. Puh po tobačnem dimu in alkoholu mu bušne v obraz. Dihanje in smrčanje, v plehki temi se mu zdi, da je vse polno ležečih v prostoru.

Tedaj ga presune: Nemci!

Sam se je najbolj čutil, ko je bil že na varnem, kako je mogel uiti. Proti jutru so iz skrivališča v bezgovem grmu opazovali odhajajoče policiste.

Ptavec je rezgetal in povedal:

„Povem ti, moj tovariš kurir je dober strelec. Poslušaj! Predvčerajšnjim sva jo dajala skozi Rjavičnikovo grapo. Kar naenkrat sta na stezi na gozdnem ovinku dva policijska psa pred nama. Zabliška se in strela že vseka. Enkrat iz moje karabinke ... in levi volčjak je vznak, pa še enkrat iz tovarišesve italijanke ... in desni volčjak je vznak. Midva pa pot pod noge in že je požrlo naju osojno smrečje pot stezo, zgoraj nad nama pa so divjali Švabi in bili v najino smer in jadikovali za tako lepima psoma.“

Nekaj časa sta molčala, potem se je Ptavec pritožil, kako so ga nahrulili v Majnem krogu, ker je neki poljanski kurir prišel v sovražnikove roke.

„Jaz sem za svoj nalog odgovoren. Videl sem, kako je tovariš prišel policistom v roke. Jaz ne bi mu mogel pomagati. Njegove pošte ne bi mogel rešiti. Tudi jaz ne dajem svoje pošte v nepoklicane roke! Tako sem se branil. Maja je bila vsa zelena. Ne vem, zakaj je mene tako tesala. Jaz se bom pri svojem komisarju pritožil. Ta me

ne bo ustražovala. Dosti čujem o njej!“

Čim lepši poletni dnevi so se dvigali s soncem izza Pece skozi junij devetnajststoštiriinštridesetega leta, tem hujše so bile hajke s sovražnikove strani. In izdajstva tudi še ni bilo konec. Taki pojavi so kvarno vplivali na gotove terenske elemente. Dejalo se je, samo ta in ta oseba dobi kaj od mene, drugače nihče, kogar ne poznam. Povsod se lahko nahaja preoblečen gestapovec. Obveščevalci in izkušeni domači terenci so bili noč in dan na nogah. Povsod so izravnavali, uvajali nove aktiviste, pojasnjevali in utrjevali.

In sredi vsega dela je vznemirila teren nova vest: Zapluške bunkerje so odkrili! Spet zaradi izdaje.

Majina skupina se je prebijala skozi zasede in obroče. Zavlekli so se po dolgem maršu daleč tja proti globaški strani. Fantje od zaščite so bili od zlodeja. Kar grede so vse opravili, kot so jih nekateri potihoma občudovali: Stražijo, nosijo, sovražnika že na kilometre daleč ovohajo, spriti se naspijo in ničesar ne zamudijo. Res, zamudili stražarji ničesar niso. Njim se je treba zahvaliti, da Majina skupina ni zabredla v obroč okoli zapluških bunkerjev.

Take izvrstne borce zna samo Majski izbirati! je pohvalil Domen, ki je poznal tri borce od zaščite, ki jih je Majski, komandir OBKOMOVE zaščite že pred tedni izbral za Majino skupino.

Pritolkli so se pozno ponoči k hiši, ki je bila na varnem. Straže so same uredile svojo dolžnost. Maja in njeni so polegali kot ubiti.

Ptice so začele s tistim miroljubnim ščebetanjem ob svitanju. Takrat pa je Vinko opazil v smeri debelega macesna in kolovoznega ovinka premikajoče se gmote. Še trenutek! Točno, bili so vključeni hrbti zakamufilirani ljudi. Še trenutek. Vinko je pritisnil na petelina.

Maja je spala v prvem nadstropju. Pognala se je kvišku, ko je spodaj zavpil Domen: Obkoljeni smo! Takoj je bila pri oknu. Pri zgornjem oknu je tvegala skok, kakor ji je kazal Domen. Vsi so odnesli zdravo kožo.

Vinkota so krili ostali tovariši z druge strani z ognjem, da se je s strojnico premaknil na nov položaj. Instinktivno je tak manevar izvedel v najkrajšem času. Hladnokrvno je vzdržal tudi v povsem neizglednih položajih. Vinko in njegova strojnica! To je v Majini skupini nekaj pomenilo.

Prav v zvezi z izdajo zapluških bunkerjev se je dogajalo naslednje: Pri Verčku se je sestala nova skupina nepoznanih partizanov iz vedevejske plati, bili so dobro oblečeni, prav tako oboroženi in so bili bolj mrki in nedostopni. Zasedali so v izbi. Vsenaokoli je bilo težko zastraženo. Vodjo je gospodinja seveda poznala, drugače bi jih odklonila. Tako je bilo tudi Zvonkovo naročilo: Kogar ne poznate, nobenemu ne zaupati!

Kako se je gospodinja zavzela, ko je čez čas, ko se je mudila v izbi, opazila za mizo Mijo. Z njo so imeli opravka. Tisti, ki je igral vlogo nekakega zasliševalca, jo je skrivnostno nabadal na ostre poglede. Mija jim je odgovarjala spočetka sproščeno, potem pa je bilo na njenem glasu čuti, da postaja negotova. Le branila se je z vso odločnostjo vedno z istimi besedami:

„Kar Jero-Majo pobarajmo, ona je bila večkrat zraven!“

V kolikor je gospodinja izmotala zadevo, je šlo za srečanja in stike z uniformiranci v trgu že lani in poprej. Kaj jih to sedaj briga? si je mislila gospodinja. Kako pa se je začudila, ko je med vedevejci pri mizi opazila Pozneje se je v Verčkovi izbi kratko zadrževala še tudi Jetrača. S poželjivimi očmi je zijał v Mijo.

(Dalje prihodnjč)

Desetletnica obstoja Slovenskega atletskega kluba

Ta teden se je desetič ponovila obletnica ustanovitve Slovenskega atletskega kluba, ki se je v tem kratkem obdobju razvil ne samo na športnem, temveč tudi na narodnostnem področju v važen povezovalni faktor slovenske mladine

osrednjih problemov SAK-a. Zato je razumljivo, da je ena največjih igrišč v Celovcu, dokler ni pristojel igralcev kakor tudi funkcionarjev, da bi prej ali slej dobili lastno igrišče.

Oglejmo si „razgibano življenje“

Vendar tudi ta kraj je bil neugoden, posebno za igralce, ki niso imeli lastnih prevoznih sredstev.

Da bi se rešil teh težav, je klub sklenil preložiti sedež v Celovec. Po formalni interpretaciji obstoječih zakonov bi bilo to nemogoče. Zato se je pri tem skliceval na člen 7 avstrijske državne pogodbe, ki zagotavlja pripadnikom slovenske manjšine med drugim tudi pravico do lastnih organizacij. Prepoved sedeža v Celovcu pa bi bila dejansko prepoved njegovega delovanja. SAK je s tem stališčem pridrjal in je od sezone 78-79 naprej spet igral na Koschatovem igrišču v Celovcu, kjer mora vsako leto posebej zaprositi za pravico uporabe igrišča. Igrišče je tako zasedeno, da absolvira SAK le enkrat tedensko svoj trening na Koschatovem igrišču, kondicijo pa trenira na Kreuzbergu. Glede mobilnosti bi se SAK lahko meril z mnogimi delovnimi silami, od katerih zahteva današnje gospodarstvo zmeraj večjo in vsestransko mobilnost.

Ob začetku klubskega delovanja je osnovo tvoril le en ducat igralcev iz vseh treh dolin, kjer živimo koroški Slovenci. Danes ima SAK več kot 70 aktivnih članov in tri moštva. Mladinci so postali aktivni v sezoni 1972-73, od tedaj naprej SAK nima več takšnih skrbi glede naraščanja, 3 leta navrh pa je bilo ustanovljeno še moštvo pod 21. Za klub, ki je začel popolnoma brez finančne moči, je bila zato potrebna v teku časa še večja požrtvovalnost in idealizem, deloma so iz lastnih sredstev prali drese, prevajali igralce itd., oz. to izvršujejo nekateri požrtvovalni starši. Bolj stabilen je postal položaj šole, ko je po petih letih delovanja SAK-a bilo podpisano pobratenje med SAK-om in NK Olimpijo iz Ljubljane.

Mnogo močnejši brat je od tedaj naprej odločno podpiral slovenskega brata na Koroškem, posredoval mu je drese in drugo, posebnega pomena pa je strokovna pomoč. NK Olimpija posreduje od tedaj naprej kvalitetne trenerje, kar pa je še bolj odločilno za športni napredek SAK-a, so dvakratne en teden trajajoče — priprave pred začetkom sezone. Tudi posredovanje dobrih igralcev iz Slovenije pomeni velik doprinos k uspehom Slovenskega atletskega kluba.

Slovenski atletske klub, ki je od leta 1972 včlanjen v Slovensko športno zvezo, pa je moral prestati mnoge preizkušnje ne samo v boju za športno napredovanje, temveč tudi proti mnogim oblikam „navadnega fašizma“, ki dostikrat vlada tudi na športnih igriščih, posebno še, če določeni funkcionarji izrabljajo nogometne klube za ščuvanje proti slovenski manjšini in skušajo napraviti iz posameznih tekem nadaljevanje „Abstimmungskampfa“ oz. „Partisanenkampfa“ ipd. Znale pa so tudi očitne pri-

INTERVJU S PREDSEDNIKOM SLOVENSKEGA ATLETSKEGA KLUBA, WALTER GUTOVNIKOM

SV: S katerimi problemi se mora SAK spoprijeti ob začetku desetletja svojega delovanja?

WALTER GUTOVNIK: Glavni problem SAK-a še vedno obstaja v tem, da nimamo lastnega igrišča in se borimo spet in spet s finančnimi problemi. Sedaj še ni mogoče povedati kdaj bomo mogli rešiti problem lastnega igrišča. Nakup zemljišča v območju Celovca gre v milijone in dosedaj ni nobenega, ki bi mogel izvesti takšno investicijo in za naprej zagotovo vzdrževanje igrišča.

V zadnjem letu nam je uspelo dobiti enkratne materialne podpore od raznih podjetij. Drese sta nam kupili tvrdki Topsport in Intrade. Nasplošno pa se je finančna situacija izboljšala, s tem da sta nas podprli obe osrednji organizaciji ZSO in NSKS ter Slovenska športna zveza.

Upam, da nam bo uspelo v bodoče s kakšnim podjetjem stopiti v sponzorske odnose.

SV: Ali nam lahko poveš kateri novi igralci bodo v prihodnji sezoni v kadru SAK-a?

WALTER GUTOVNIK: V kadru za prvo moštvo SAK bo v novi sezoni 5 novih igralcev. Za nas je podpisal 20-letni Manfred Luschnig —

SEDANJI ODBOR SAK-a

Predsednik: Walter Gutovnik, ostali odborniki: Milan Blažej, Blaž Kordež, Andrej Kumer, Lojze Lah, Štefan Riegelnik, Albert Smrečnik, Milan Wutte in Miha Zablatnik.

domačin iz Stare vasi — ki je nekaj let igral pri Swarowsky Wacker Innsbruck, v moštvo pod 23. On igra za veznega igralca. Lorenz Kreutz igra v napadu, prej je igral pri ASKŠ Šmihel. Trije novi igralci pa pridejo iz Slovenije, in sicer: vratar Ahlin Darko iz Trbovelj, Babšek Marjan v obrambi in Drnovšek Janez v napadu. Računamo s tem, da bodo v naslednjih letih perspektivni igralci iz mladine in iz moštva pod 23 še bolj napredovali, da se bomo še bolj oprli na lastne sile in nam bo možno postopoma zmanjšati število igralcev iz Slovenije.

V letošnji sezoni bodo igrali tudi že najmlajši, prijavitelj smo namreč moštvo šolarjev, ki bo igralo v celovski skupini.

Prvo moštvo v sezoni 1979/80.

in preko nje širših plasti slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Kakor na drugih družbenih področjih, so se v vseh letih po drugi svetovni vojni vključevali pripadniki slovenske narodnostne skupnosti tudi na športnem področju v že obstoječa oz. novo ustanovljena športna društva in tam po svojih

prvi sezoni v Žrelcu, kar je Nogometna zveza dovolila. Od naslednje sezone do leta 1976 pa je SAK smel igrati na Koschatovem ni moč v celovškem mestnem svetu („slučajno“ je to bil gospod Valon od svobodnjaške stranke) preprečil nadaljnje gostovanje na tem mestnem igrišču, s tem da se je skliceval na pravila nogometne zveze, ki dovoljujejo igranje le tam, kjer je sedež kluba (in ta je bil tedaj še na Radišah). Funkcionarji so iskali naprej. Župan Albert Sadjak iz Globasnice bi dovolil igranje v svoji občini, vendar se je izkazalo, da leži kraj preveč od rok, saj je premalo javnih prevoznih sredstev, kar bi mladim igralcem otežilo trening in tudi prihod na tekme. V naslednjih dveh letih se položaj ni bistveno izboljšal. Najprej je igral SAK v Šentjanžu, kjer pa spet ni bilo sanitarnih naprav in slačilnice. V tej težki situaciji sta SAK-u pomagala krojač Hanzi Weiss in gostilna Tišlar, ki sta ob tekmah nudila prostore za umivanje in preoblačenje. Nato so igralci SAK-a trenirali in igrali v Trdnji vasi na igrišču posestnika Ruesa.

PREDSEDNIKI SLOVENSKEGA ATLETSKEGA KLUBA:

dr. Zdravko Inzko, 1970-1973, od 1973 naprej častni predsednik

dipl. inž. Koncilijs Franc, 1973-1975

inž. Blaž Singer, 1975-1976

Franci Šmid, 1976-1979

Walter Gutovnik, od 1979 naprej

Od leta 1973 do svoje smrti 1. 8. 1976 je bil Herman Velik podpredsednik SAK-a.

močeh sodelovali. Toda manjšini sovražno vzdušje, ki se niti ni ustavilo pred športnim udejstvovanjem, in rastoča samozavest slovenske mladine sta bila povod, da se je del mlade slovenske inteligence posvetil organiziranju nogometnega društva, ki naj bi ga sestavljali slovenski nogometaši. V desetem letu delovanja je SAK-u uspelo napredovati v koroško podligo, v kateri je v prvi sezoni pretežen čas igral zadovoljivo in bil zato do tik pred koncem med petimi najuspešnejšimi moštvi te skupine.

Vendar je bil začetek zelo težaven. Mladi odborniki (za ustanovitev so najbolj zaslužni Zdravko Inzko, Joško Wrulich in Franci Šmid) so se kot pripadniki slovenske manjšine srečali pri uresničevanju svoje ideje še pred posebnimi težavami. Treba je bilo najti občino, kjer še ni bilo nogometnega društva in katere župan dovoli ustanovitev slovenskega društva, vrhu tega so imeli najskromnejša finančna sredstva. Ustanovitev Slovenskega atletskega kluba je tedaj radiški župan Ludvik Ogris odločilno podprl s tem, da je klubu dovolil imeti sedež na Radišah. Tudi glede igrišča so jim Radišani šli zelo na roko. Tomaž Ogris, pd. Kopajnik iz Tuc je dal igralcem na razpolago travnik za igrišče, ki ga pa Koroška nogometna zveza ni odobrila, po njihovem mnenju je bilo preveč močvirnato in valovito.

Težave z igriščem so se torej nadaljevale in pomanjkanje lastnega igrišča je prav do danes eden SAK-a glede igrišča. Po odklonitvi igrišča na Radišah je SAK igral v

KDO IMA STROKOVNO VODSTVO SLOVENSKEGA NOGOMETASEV?

Za mladince skrbijo Albert Smrečnik in Andrej Kumer ter Mirko Oraž, ki je od leta 1979 naprej trener. Pomaga pa tudi predsednik Walter Gutovnik.

Za moštvo „pod 23“ se trudita Blaž Kordež (ki je tudi splošni športni vodja SAK-a) in Jože Fera.

Prvo moštvo je zadnje leto treniral Dragan Rogič in tudi v prihodnjem letu se bo posvetil tej nalogi.

Mladinsko moštvo 1979/80, ki je doseglo 3. mesto na lestvici in s tem sodelovalo v koroškem mladinskem kupu, kjer so v prvem kolu nesrečno izpadli.

10 LET SAK — 10 LET SAK — 10 LET SAK — 10 LET SAK

Slovenski atletske klub vabi na

nogometni turnir

(v spomin Hermanu Veliku) na nogometnem igrišču v Dobrli vasi.

Sodelujejo nogometna moštva: Dobrila vas, Sinča vas, Šmihel, DSG Klopinj, Globasnica

Sobota, 26. julija

13.00 začetek turnirja (SAK — Sinča vas)
18.00 BORAC Banja Luka (1. div.) — SCA St. Veit (2. div.)

21.00 PLES pri Šoštarju v Globasnici
igra vokalno instrumentalni ansambel iz Celja

Nedelja, 27. julija

12.30 nadaljevanje turnirja
18.00 OLIMPIJA Ljublj. (1. div.) — AC GALLUS Wolfsberg (2. div.)

20.00 PLES pri Šoštarju — igra Kvintet Obir

Prisrčno vabljeni

stranske odločitve številnih sodnikov, ki so zamenjali šport s politiko in odnesli SAK-u to ali ono točko.

S samozavestnim nastopanjem in s športnimi uspehi pa je Slovenski atletske klub doprinesel važen delež k uveljavljanju Slovencev v javnem življenju in tako vplival na javno mnenje. Odnosi med številnimi društvi so se razvili tja do prijateljskih odnosov, posebno še s tistimi, v katerih je tudi aktivnih mnogo slovensko govorečih nogometašev. Odnosi do društev, kot so to npr. Dobrila vas, Šmihel, Železna Kapla in Globasnica, in tudi do Koroške nogometne zveze so se izboljšali po vsakem turnirju, ki ga je organiziral SAK, posebno še po mednarodnih turnirjih, ki jih je bilo do sedaj tri. Med drugimi so na teh turnirjih sodelovali NK Olimpija Ljubljana, NK Maribor, SV Funder St. Veit in Austria Celovec, letos pa se jim pridružita še Borac Banja Luka in WAC Wolfsberg.

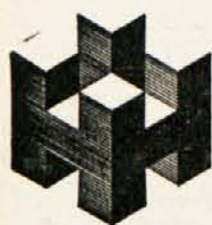
Takšno uspešno uveljavljanje Slovenskega atletskega kluba potrjuje funkcionarje, da nadaljujejo

POT 1. MOŠTVA SAK-a:

MESTO PRVEGA MOŠTVA OB ZAKLJUČKU SEZONE

1970-71	5. mesto	2. razred D
1971-72	2. mesto	2. razred D
1972-73	2. mesto	2. razred D
1973-74	2. mesto	2. razred D
1974-75	2. mesto	2. razred E
1975-76	1. mesto	2. razred E
1976-77	4. mesto	1. razred D
1977-78	8. mesto	1. razred D
1978-79	1. mesto	1. razred D
1979-80	9. mesto	koroška podliga - vzhod

delo na načrtani poti in s tem še nadalje nudijo slovenskim nogometašem možnost športnega udejstvovanja v svojem lastnem narodnostnem okolju. S tem pa moralno podpirajo številne nogometaše in druge športnike, ki sodelujejo v številnih koroških športnih društvih in ki so narodnostno gledano prepuščeni sami sebi.

29. LESNI SEJEM CELOVEC - od 9. do 17. avgusta 1980

z velikim
BLAGOVNIM SEJOM

1600 razstavljalcev iz 30 držav
se veseli Vašega obiska

Največji vsakoletni lesni strokovni
sejem v Evropi

Melodije morja in sonca

Najprej sonca v Piranu ni bilo videti, nasprotno, lilo je kot iz škafa. Kar naenkrat pa se je zjasnilo in tako je bil rešen festival slovenske zabavne glasbe, ki so ga priredili na Tartinijevem trgu. Festival je še mlad, saj je tokrat bil šele tretjič. Začelo se je leta 1978 na istem mestu, lani pa je bil v portoroškem auditoriju. Gre za eno največjih prireditev slovenske zabavne glasbe, kjer sodelujejo vsi znani slovenski popevkari. Tokrat je bil na vrsti spet Piran. Na tisoče domačinov in letoviščarjev je napolnilo Tartinijev trg, da bi slišali nove slovenske popevke. Celotna prireditev je potekala dvojezično, ker živi na Primorskem tudi italijanska narodna skupnost. Z razliko od Koroške, je na Primorskem manjšina tudi zares enakopravna, saj vsepovsod vidiš dvojezične napise. Na uradih je italijanščina enakopravna, prav tako tudi pri radiu in televiziji. Interpreti so zapeli 16 novih skladb, od teh eno v italijanščini. Kot pove že naslov prireditve so se vse pesmi vrtele okoli morja in sonca ter vsega kar je v zvezi s tem — od ljubezni pa do morskih psov.

Ko so odpeli vse pesmi, je bil kratak premor, v katerem sta se publika in žirija morala odločiti, komu bodo podelili nagrade. Za kratek čas je poskrbel narodno-zabavni ansambel Otavija Brajka. Končno so objavili zmagovalce. Nagrado za najboljšo besedilo je dobila popevka v izvedbi

OBVESTILO

Pisarna Zveze koroških partizanov v Spitalgasse 12 bo začasno odprta vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 12. ure, kjer dobite potrebne informacije.

V nujnih primerih se lahko obrnete na pisarno Zveze slovenskih organizacij v Celovcu, Gasometergasse 10
Odbor
Zveze koroških partizanov

Braca Korena z naslovom „Včasih“. Mirko Čečinski je v italijanščini zapel „Nauči me ljubiti“, kar je bila nagrada za najboljši aranžma.

Glavne nagrade so bile zlato, srebrno in bronasto sidro. Tretje mesto in s tem bronasto sidro s skladbo „Žrelo“ je dosegla skupina „Prah“. „Ljubim te Slovenija“ je zapel „New swing Quartet“, priznanje je bilo srebrno sidro. Zmagovalec festivala pa je bil isti kot lansko leto, namreč Oto Pestner, tokrat skupno z Majdo Petan. „Pesem sonca in morja“ je naslov slovenske popevke, ki je na občinstvo in žirijo naredila največji vtis. S to dvojno zmago (on je tudi član New swing quarteta) se Pestner za nekaj časa poslavlja od svoje publike, ker bo oblekel vojaško suknjo.

VELUX - strešna okna na celovškem lesnem sejmu

Izgradnja podstrešij za stanovanjske namene je danes silno aktualno vprašanje in sicer kar iz dveh razlogov. Prvič je tako dana možnost, da pridemo do poceni stanovanja, drugič pa so s strešnimi VELUX-okni opremljena stanovanja glede svetlobe in tudi drugih okoliščin izredno prijetna in dajejo domačo stanovanjsko atmosfero.

Predno pa se lotimo izgradnje podstrešja za stanovanjske namene pa se je treba posvetovati z izkušeni strokovnjaki.

VELUX se že nad 40 let ukvarja s tem specialnim področjem. Na letošnjem celovškem lesnem sejmu bomo imeli priložnost natančneje seznaniti se s problemom kako zgraditi prijetno stanovanjsko možnost na podstrešju. Podjetje VELUX bo imelo svoj razstveni prostor, kjer bodo prikazani vsi problemi in variante izgradnje podstrešnih stanovanj.

Pridite in obiščite VELUX-ov razstveni prostor. To vas stane samo vstopnico za sejem — veselje do izgradnje podstrešja pa boste potem vsekakor dobili.

Menjava denarja

Stanje v četrtek 24. julija 1980

Za 100 din dobite	43.— šil.
Za 100 din plačate	48.— šil.
Za 100 lir dobite	1.46 šil.
Za 100 lir plačate	1.55 šil.
Za 100 mark dobite	700.50 šil.
Za 100 mark plačate	716.80 šil.

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Celovec / Klagenfurt, Gasometergasse 10, tel. 32 550 - Tiska: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec - Borovlje

RADIO — TELEVIZIJA

SLOVENSKE ODDAJE RADIO CELOVEC

PETEK, 25. 7.: 14.10 Koroški obzorik — „Kolikor jezikov znaš — toliko veljaš!“ (Posnetki z akademije Državne gimnazije za Slovence v Celovcu — 3. del).

SOBOTA, 26. 7.: 9.45 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 27. 7.: 8.05 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 28. 7.: 14.10 Koroški obzorik — Koroški zbori pojo.

TOREK, 29. 7.: 9.30 Domača zabavna Glasba — 14.10 Koroški obzorik — Rdečerumeno, zeleno — Slovenske popevke poje Oto Pestner.

SREDA, 30. 7.: 14.10 Koroški obzorik — Nežne melodije — Literarna oddaja.

ČETRTEK, 31. 7.: 14.10 Koroški obzorik — Mladinska oddaja: Wigwam 80.

AVSTRIJA 1

PETEK, 25. 7.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Instrukcija: angleščina — 9.45 Instrukcija: latinščina — 10.00 Prosim k mizi — 10.25 Klub seniorjev — 11.05 Velika lju-bezen gospodične Caroline — 15.00 Sam Cooperjevo zlato — 16.45 Svetovni prvak — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Vprašaj — 17.30 Heidi — 17.55 Otrokom za lahkonoč — 18.00 Panoptikum — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz

LOVEC IN LOGAR

z izpitom išče delno zaposlitev kot lovec in logar na dvojezičnem območju Koroške. Ponudbe na upravo „Slovenskega vestnika“.

Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Primer za madame — 21.15 Kuhinja plošč — 22.05 Olimpijske igre 1980.

SOBOTA, 26. 7.: 15.30 Glasbena veseloigra — 17.00 Jolly box — 17.30 Bil je nekdo... človek — 17.55 Otrokom za lahkonoč — 18.00 Dva krat sedem — 18.25 Carlis in njegove pustolovske zgodbe — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Glasba je adut — 21.50 Poročila — 21.55 Olimpijske igre 1980.

NEDELJA, 27. 7.: 11.00 Ura tiska — 14.40 Gospod Hobbe ima počitnice — 16.30 Ali ni bilo z mojo materjo prav tako — 17.15 Luna, luna, luna — 17.40 Otrokom za lahkonoč — 17.45 Klub seniorjev — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas vsilki — 19.50 Šport — 20.15 Cinderella — 22.15 Poročila — 22.20 Olimpijske igre 1980.

PONEDELJEK, 28. 7.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Instrukcija: angleščina — 9.45 Instrukcija: latinščina — 10.00 Glasbena veseloigra — 15.00 Big Boy, zdaj boš postal mož — 16.35 „Triki, ki spadajo k poklicu — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Wombeli — 17.30 Lassie — 17.55 Otrokom za lahkonoč — 18.00 Zgodbe o kanjih — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ponedeljski šport — 21.05 Akcija v Manhattanu — 21.50 Olimpijske igre 1980.

TOREK, 29. 7.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Instrukcija: angleščina — 9.45 Instrukcija: latinščina — 10.00 Gospod Hobbe ima počitnice — 15.00 Beneška noč — 16.35 „Razbojnik in žandar“ — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Tudi pošaliti se je treba — 17.55 Otrokom za lahkonoč — 18.00 Moj prijatelj Taffi — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Vaš nastop prosim — 21.00 Ollapotrda — 22.15 Olimpijske igre 1980.

SREDA, 30. 7.: 9.00 Tudi pošaliti se je treba — 10.00 Med paniko in načrtovanjem — 11.00 Samohodec — 15.00 Trd od strahu

— 16.45 Boney M — 17.00 Zlato jajce — 17.30 Moj stric z Marsa — 17.55 Otrokom za lahkonoč — 18.00 Flambardi — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Priča obtožnice — 22.10 Olimpijske igre 1980.

ČETRTEK, 31. 7.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Instrukcija: angleščina — 9.45 Instrukcija: latinščina — 10.00 Priča obtožnice — 15.00 Zgodovina zračnih poletov — 15.55 Avstrijski ljudski koncert — 17.00 Za predšolske otroke — 17.25 Pustolovščina pod vetrom — 17.55 Otrokom za lahkonoč — 18.00 Mode in trend — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Gospodarica Vallasa — 21.10 Gheorghe Zamfir v koncertu — 22.00 Olimpijske igre 1980.

AVSTRIJA 2

PETEK, 25. 7.: 9.55 Pregled sporeda — 10.00 Olimpijske igre 1980 — 12.00 Instrukcija: angleščina — 12.15 Instrukcija: latinščina — 12.30 Mednarodno teniško prvenstvo iz Kitzbühla — 15.00 Olimpijske igre 1980 — 20.15 Hyde Park — 21.00 Tiger z Malajzije — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Dr. Jekyll in mister Hyde.

SOBOTA, 26. 7.: 9.55 Pregled sporeda — 10.00 Olimpijske igre 1980 — 12.00 Mednarodno teniško prvenstvo v Kitzbühlu — 15.00 Olimpijske igre 1980 — 16.00 Olimpijske igre — 19.50 Primer za ljudskega odvjetnika? — 20.15 Otroci — 21.55 Ceste v noči.

NEDELJA, 27. 7.: 9.05 Pregled sporeda — 9.10 Dnevnik pastirjevega psa — 10.00 Olimpijske igre 1980 — 12.00 Mednarodno teniško prvenstvo v Kitzbühlu — 15.00 Olimpijske igre 1980 — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Kraj dejanja — 21.45 Popolnoma normalna blaznost.

PONEDELJEK, 28. 7.: 9.55 Pregled sporeda — 10.00 Olimpijske igre 1980 — 14.30 Instrukcija: angleščina — 14.45 Instrukcija: latinščina — 15.00 Olimpijske igre 1980 — 20.15 Dnevnik pastirjevega psa — 21.05 O filmu — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Močnejše kot vsaka pamet.

TOREK, 29. 7.: 9.55 Pregled sporeda — 10.00 Olimpijske igre 1980 — 15.00 Olimpijske igre 1980 — 20.15 Kaj sem jaz? — 21.05 International festival of country music — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2.

SREDA, 30. 7.: 10.00 Olimpijske igre 1980 — 14.30 Instrukcija: angleščina — 14.45 In-

POZORNOST!

Za mod. DACIA 1300 LS
samo šil. **59.990**

Če pa vzamete Dacia 1300 LS
s seboj v Jugoslavijo, vas
stane Dacia 1300

samo šil. **45.000**

Če se zanimате, se za potrebne informacije obrnite na
tovariša Štefanoviča, telefon
23 83 88 (Dunaj).

RAINER

Kfz-Handelsgesellschaft m. b. H.

1220 Wien, Donaustadtstr. 37

strukcija: latinščina — 15.00 Olimpijske igre 1980 — 16.00 Olimpijske igre 1980 — 20.15 Cafe Central — 21.05 Tržnica Ouagadougou — 21.50 Deset pred deseto — 22.10 Zmešani dnevi.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 25. 7.: 15.50 Propagandna oddaja — 15.55 Ol — Vaterpolo: Jugoslavija — Madžarska — 14.55 Ol — Rokomet, ženske Jugoslavija — ČSSR — 16.25 Ol — Atletika — 17.55 Poročila — 18.00 Mi smo smešna družina — 18.15 Prijubljene zgodbe: Robin Hood — 18.35 Obzorik — 18.45 Rock koncert — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Jadranska srečanja — 21.20 Propagandna oddaja — 21.25 Bratje Sackettovi — 22.15 Z znamenju — 22.30 Propagandna oddaja — 22.35 Posnetki z Olimpijade.

SOBOTA, 26. 7.: 15.40 Propagandna oddaja — 15.45 Ol — Atletika, finale — 19.00 Naš kraj — 19.15 Zlata ptica — 19.20 Cikcak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zgodba o Lini — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Muppet show — 21.25 Ljubim te — 23.00 Kažipot — 23.20 Poročila.

NEDELJA, 27. 7.: 9.20 Poročila — 9.25 Vi-

king Viki — 9.50 Ugrabljen — 10.15 Od vsakega jutra raste dan: Ptuj — 10.45 Odpisan — 11.35 Kažipot — 11.55 Mosaik — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Jugoslavija dober dan — 13.35 Poročila — Popolnoma normalna oddaja — 14.50 Propagandna oddaja — 14.55 Ol — Atletika — 17.30 Obračun — 19.00 Ol — Atletika — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Učitelj — 21.10 Kardeljova, dokumentarna oddaja — 21.55 Portreti — 22.10 Poročila — 22.15 Propagandna oddaja — 22.20 Posnetki z Olimpijade.

PONEDELJEK, 28. 7.: 16.35 Poročila — 16.40 Minigodci v glasbeni deželi — 16.50 Propagandna oddaja — 16.55 Vaterpolo, Jugoslavija — Italija — 17.55 Propagandna oddaja — 18.00 Ol — Rokomet: Jugoslavija — SZ — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Slep miši — 21.30 Propagandna oddaja — 21.35 Kulturne diagonale — 22.15 V znamenju — 22.30 Propagandna oddaja — 22.35 Posnetki z Olimpijade.

TOREK, 29. 7.: 15.50 Propagandna oddaja — 15.55 Ol — Vaterpolo: Jugoslavija — SZ — 17.45 Poročila — 17.50 Colargol — 18.05 Glasbena oddaja TV Sarajevo — 18.35 Obzorik — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Aktualna oddaja — 20.55 Dnevi Turbinovih — 22.10 V znamenju — 22.25 Propagandna oddaja — 22.30 Posnetki z Olimpijade.

SREDA, 30. 7.: 10.55 Propagandna oddaja — 11.00 Ol — Košarka — 12.45 Ol — Rokomet — 17.45 Poročila — 17.50 Velike razstave — 18.15 Glasbeni triangleri — 18.45 Obzorik — 19.00 Ne prezrite — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna — 21.45 V znamenju — 22.00 Propagandna oddaja — 22.05 Posnetki z Olimpijade.

ČETRTEK, 31. 7.: 18.00 Poročila — 18.05 Tehnica — 18.35 Obzorik — 18.45 Graditelji — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 Tretja razsežnost — 21.30 Propagandna oddaja — 21.35 Odprto za ustvarjalnost — 22.15 V znamenju — 22.30 Propagandna oddaja — 22.35 Posnetki z Olimpijade.

Povratak otrok z letovanja

V sredo popoldne so se vrnili otroci prve skupine z letovanja v Savudriji. V „Gasometerci“ so jih že nestrno pričakovali starši. Ko je pripeljal avtobus z otroci, je bilo seveda veselo in pristrčno snidenje s starši in poslavljanje od novih tovarišev, s katerimi so se spoprijateljili na letovanju ob morju. Že na prvi pogled smo lahko ugotovili, da so se otroci kljub smerikavemu vremenu, ki je bilo pri nas, navžili sonca, kar je pokazala lepa rujava barva njihovih veselih obrazov.

Potek letovanja je bil kot po navadi brez kakšnih komplikacij, kar je razveseljivo in tudi prepričljivo dokazuje, da so bili naši otroci v dobrih rokah in da je bila organizacija v koloniji odlična. Vsem, ki so to kakorkoli omogočili, velja iskrena zahvala.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Sentvidu v Podjuni vabi na

KULTURNI VEČER

v petek 25. julija 1980 ob 20. uri pri Uranku — v gostišču Janeza Wutleja Nastopajo: folklorna skupina SPD „Zarja“ iz Zelezne Kaple in mešani pevski zbor SPD „Danica“ Za ples igra ansambel „Kvintet Obir“ iz Zelezne Kaple.

Slovensko prosvetno društvo „Radiše“ vabi na

TEKMO KOSCEV

v nedeljo 3. avgusta 1980 ob 14.30 uri pri Šuberniku v Zgornjih Rutah.

KONCERT NA ORGLAH

Marija na Zilji, farna cerkev
2. avgusta 1980 ob 20. uri
Angela Tomanič, organistka iz Ljubljane igra skladbe: N. Bruhnsa, D. Buxtehuda, J. S. Bacha, C. Francka, M. Tomca, S. Premrla, F. Dugana
Katoliška prosveta

Opozarjamo vse ljubitelje slovenske knjige, da si lahko

BREZPLAČNO IZPOSODJATE KNJIGE

v Slovenski študijski knjižnici. SSK ima svoje prostore v dijaškem domu Slovenskega šolskega društva, Tarviser Straže 16, tel. 82 968.

Knjižnica posluje v ponedeljek in torek od 10. do 18. ure, v sredo, četrtek in petek pa od 8. do 16. ure.

SSK dobiva nekako od l. 1974/75 ves obvezni izvod SRS. Poleg tega zbiramo tudi t. i. avstrijsko slovenico. Knjige so zelo različne vsebine in so namenjene vsem starostnim slopnjam ter poklicnim skupinam. Prav gotovo bodo tudi Vas nekatere zanimale.

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA!
Slovenska študijska knjižnica
Tarviser Straže 16
9020 Celovec

KRATEK IZBOR KNJIŽNIH NOVOSTI SLOVENSKE ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

● STRAŽIŠAR Magda: CIGANKA, povest zapostavljene in zaničevane ženske, ki je prišla v zobe zlobnih jezikov samo zaradi njihovega pohlepa in stremuželja, 373 str.

● GARCIA MARQUEZ G.: STO LET SAMOTE, roman o ustanovitvi, vzponu in propadanju majhnega mesta v Kolumbiji in ene njegovih uglednih družin, 359 str.

● INGOLIČ Anton: ZGODBE MOJEGA JUTRA, spomini na otroška leta in na čas zgodnjega dozorevanja, 181 str.

● POSLOVILNA PISMA ŽRTEV ZA SVOBODO, 531 str. ilustr.

● SCHUMACHER Eugen: NEDOTAKNJENE DIVJINE, po sledih redkih živali, 289 str., ilustr.

● SPOCK Benjamin: VZGOJA OTROK V TEŽAVNIH OBDOBJIH, priročnik, 302 str.

KNJIGE ZA NAJMLAJŠE:

● SUHODOLČAN Leopold: LEVI IN DESNI KLOVN, zgodbe za otroke, 185 str., ilustr.

● VANDOT Josip: KEKČEVE ZGODBE, slikanica

● PEROCI Ela: MOJ DEŽNIK JE LAHKO BALON, slikanica

Navedene knjige lahko dobite oz. naročite tudi v knjigarni

„NAŠA KNJIGA“
Celovec, Pavličeva 5—7